

Kiss Csaba

Világtalanok

Ballada 2 részben

...és férfivoltom így megrendítet

Lear

Személyek

- APA** - reményvesztett, nyűtt ötvenes
- FIÚ** - elsőszülött fia, huszonéves, vak
- GYUSZI** - az öccse – házzal, egzisztenciával
- IBOLYA** - lobbanékony, labilis, élnivágyó lány az Otthonból. Harminc lesz.
- ERIKA** - barátnője, irigye. Húsz múlt.
- MÁRIA** - az Otthon vezetője. Korán bezárult, szelíd, finom negyvenes.
- MAMA** - álmokép. Öt éve meghalt.
- A TÉR** - két pad és egy fénycsík. Kint és bent.

Első felvonás

1. KIÚZETÉS

Sötét utca. Fénycsík. Két férfi tántorog a kerítésbe kapaszkodva. Egyikük – a részeg – nyűtt ötvenes, magát a világból már kiivott figura. A másik, aki vonszolja: huszonéves – fekete, romantikus lobonccal. Az elsőszülött fiú. Vak.

Az Apa megszédül, leesik. Görnyedten ül a kerítés tövében, keze az ölében. Fiú visszajön, némán keresi – ide-oda kaszál keze a sötétben. Végül megtalálja. Lehajol hozzá. Kitapogatja az Apa arcát a kezével.

FIÚ Ne sírjon... hallja...

APA Legjobb lett volna anyád után halni... Öt évvel ezelőtt... – Negyvenhét év... fele házasságban, jóban rosszban...

FIÚ *(gyöngéden húzza)* Jöjjön... Mindjárt otthon vagyunk...

APA *(kitépi magát a kezéből)* Semmi ember vagyok... egy szar!... Míg anyád élt, fehér ingben temettek volna el – nem kérdés – ma már egy jobb inget rám se adnának... kár azért az ingért, hogy rajtam rothadjon el... érted már... *(Belekapaszkodik a fia karjába, vak arcába mered)* Érted?

FIÚ Hagyja már abba... mit keseríti magát...

APA Felkelek, lefekszem... öt éve minden nap, mint egy hajasbaba... lefekszem, felkelek... Kinek? Minek? Nincs jelentkező... Ha egyszer nem kelnék fel, senki oda nem hajolna fölem, hogy szuszogok-e még...

FIÚ *(rángatja)* Most mért mond ilyent! Miért mondja...

APA Jó... bocsánat, na! Tudom, hogy te... szeretsz, vagy mi?... de te nem számíatsz... csak azért maradtál meg, mert vak vagy... olyan rám-vagy-szorulva szeretet a tied...

FIÚ Akkor menjen egyedül tovább... menjen magában... *(Elkeseredetten, nagy lendülettel elindul – az Apa belekapaszkodik, visszarántja)*

APA *(elérzékenyülve ölelgeti, csókolgatja)* Józsika, na! Ne haragudj!... te vagy az egyetlen, akiért még... hallod?... rég a vonat előtt feküdnék, ha nem...

FIÚ Anyámat is így szekálta... Beivott és így szekálta...

APA *(fájdalmában – gyűlölettel)* Hagyd békén az anyádat... Szádra ne vedd! Az jó asszony volt... kitűnő asszony... nem ilyen nyomorult részeges gazember, mint én... hogy az isten csapna már agyon! *(Fejét veri az öklével)*

Felcsattanó hang a sötétből, a kerítés mögül

GYUSZI Meddig óbégat még?

APA *(szeppentén)* Te vagy... Gyszika...

GYUSZI Kíváncsi voltam, meddig óbégat még?

APA Csak mondtam a bátyádnak...

GYUSZI A gyerek már kétszer felriadt... a szomszédok is folyton kinéznek...

APA Jó... jó... Hallgatók, látod...

GYUSZI *(egyre jobban ordít)* Ilyenkor kell hazamászni?!

FIÚ Hagyd békén... nem látod, hogy...

GYUSZI Téged nem kérdeztelek! Neked ég a pofád a saját apád miatt, vagy nekem?

APA Bocsánat... mondom, hogy bocsánat...

GYUSZI Bo-tccsánat... csúszik vissza a torkába a nyelve... megint leszopta magát, mi?

FIÚ Segíts már... alig bírom tartani...

GYUSZI Látom, beivott rendesen!

APA *(halkan lázad, visszamordul)* És ha!?... neked hol fáj?

GYUSZI Ott, hogy ide be nem teszi a lábát részegen... megmondtam, nem?!

FIÚ Gyuszi, az istenért! Szakad le a karom... Nyisd már ki!

GYUSZI Menjen vissza, ahol leszopta magát... Ide részegen be nem jön! *(Leoltja a kinti villanyt, bemegy)*

Sötét

FIÚ Elment... *(Csend – megkoccantja a kerítést, félve, kérlelően)* Gyuszi... hallod...?

APA *(előnti a méreg – ordít)* Te csökött disznó, te! Apádat leckéztetted?! Na, megállj! Bemegyek én, ha száz Gyuszi ordít itt, akkor is! *(Vadul rángatja, cibálja a kerítést)*

GYUSZI *(rohanva érkezik, dühtől vörös fejjel)* Vegye le a kezét, hallja! Le a kerítésről, mert leverem!

APA Levered?! – Ezt én csináltam, érted?!... ezzel a két kezemmel... anyáddal együtt... és akkor te kirúgsz?! A saját házamból...

GYUSZI Az rég volt.... Megmondtam, hogy részegen többet ide be nem teszi a lábát... És ha sokat ágál, józanul sem... Megértette?! – Nem nézem én többé, hogy az apám, ha úgy él, mint egy disznó... Hát köteles vagyok?

FIÚ Kérlek, Gyuszi... Fáradtak vagyunk, fázunk is... engedj már be...

APA Még te könyörögsz... ennek a gazembernek! Dugd ki a képed... ne onnan bentről ugrálj... a kerítésem mögül... *(Nekiesik a léceknek, rángatja, rugdossa, hogy csak úgy recseg minden)*

GYUSZI *(kirohan a kapun)* Hagyja békén azt a lécet! Mondtam már! Tűnjön innen, hallja?! *(Vállon ragadja, és arrább löki, az Apa elvágódik)*

APA *(ordít)* Kezet emelsz rám... te nyomorult... te gyilkos, te...

FIÚ Micsoda!? Megütötted?! *(Nekimegy az öccsének)*

GYUSZI *(hárítja)* Ne szólj bele, Józsika!

FIÚ Nem szégyelled magad!? Te gyalázatos! *(Kétségbeesett dühvel próbálja megütni az öccsét, az kitér előle... az ütések az Apát érik)*

APA Ne üss, te! – Megörültél! Ne üss!

FIÚ *(félreérti – arca eltorzul a dühtől, ordít, vadul csépel, cibálja az öreget)*
Hagyd békén! – Szétverem a fejed, te átkozott! Engedd már el!

APA Józsí! Az istenedet! Engem ütsz, te bolond! Hát engem ütsz!...
(Belekapaszkodik a Fiúba, jajgatva, káromkodva ölelik egymást – beesnek a kukák közé)

GYUSZI Két hülye... jól megtalálták egymást... *(Becsukja a kaput)* Amikor a hátam
közepét! *(Lecsapja a villanyt, bemegy)*

Csend – csak a Fiú neszez

FIÚ Hol van, apám? *(Keresi, tapogatózik)* Szólaljon már... Hol van?
Apa a sötétből.

APA Úgy fázom, Józsika, úgy fázom... mindenem vacog...

FIÚ Bújjon hozzám... Így ni... Mindjárt megmelegszik...

Megölelik egymást, összebújnak

APA Egyik vak, a másik gazember... micsoda fiak...

FIÚ Hagyja el... *(Felsegíti, támogatja)* Jöjjön... tudok egy helyet... kapaszkodjon
belém!

Elindulnak, távolodnak

2. SZÖKÉS

Szoba az Otthonban. Sávós futószőnyeg, holdfényben fürdő.

A falnál apró, fehér éjjeliszekrény, mint egy szikkadt mignon. Az ablakon függöny, mögötte rács.

Erika fekszik az ágy sarkában, takaróját görcsösen a fejére húzva. Ibolya benyit.

IBOLYA *(feszülten, izgatottan)* Elment!

ERIKA *(hallgat)*

IBOLYA *(megrázza)* Nem hallod, hogy elment?!... Sofőrrel... kocsival... láttam!

ERIKA *(a takaró alól)* De visszajön... mindig visszajön!

IBOLYA Hülye vagy! Hétfő reggelig biztosan nem... Gyere már! *(Próbálja lerángatni róla a takarót)* Nem érted, hogy elutazott?!

ERIKA Hazudsz! Nem utazott el... a vacsoránál mondta a Terikének... hogy nem megy sehova... *(Behúzódik a sarokba, görcsösen markolja a takaróját)* Mindig hazudsz, ha valamit akarsz...

IBOLYA *(hirtelen gerjedt, eszelős indulattal)* Ne idegelj, hallod?! Ne idegelj! *(Takaróstól kirángatja Erikát az ágyból)* Nem érted, hogy elutazott... két napra... hát nem érted?!

ERIKA *(nyüszt, bemenekül az ágy alá)* Miért nem mész egyedül?

IBOLYA Mert ketten jobb, azért... eggyel gyorsan végeznek, de ha ketten vagyunk... akkor már fűzni kell, dumálni... érted?!

ERIKA Nem megyek... Mindig csak bajom van belőle.

IBOLYA Mért? A múltkor mi bajod volt?

ERIKA *(felháborodva)* Hogyhogy mi? Hát kinek a fejét ütötték?! Még most is itt a nyoma... nézd meg!

IBOLYA Mert összeszorítod a térded, azért... hányszor mondtam, hogy ne szorítsd össze...

ERIKA Eleinte nem szorítom... még jó is, szinte... de aztán, amikor beindul...

IBOLYA Mi van akkor?

ERIKA Hát hogy csikland, na! Ahogy hozzáverődnek a tojásai, úgy csikland, hogy nem bírom ki... muszáj röhögnöm... És akkor ütni kezdte a fejemet...

IBOLYA Soha a büdös életben nem lesz nő belőled, soha!... Hülye Erika! Röhögős Erika! – Na elég, megyek egyedül... nem égetem magam veled... *(Elindul)*

ERIKA Ibi! Várjál... várj egy kicsit... hadd gondolkozzak még...

IBOLYA De gyorsan! Az összes vonat elmegy...

Csend

ERIKA *(nyafog)* Nem... Mégsem... Ruhám sincs... kedvem sincs... Rajtad mi van?

Ibi kigombolja a köpenyét. Erika döbbenten nézi a ronggyá mosott flanel alól előbukkanó, csillogó szálakkal átszőtt testre feszülő ruhát. Mint egy Hamupipőke

ERIKA De szép! Istenem! *(Körbejárja)* Honnan van?

IBOLYA Neked is szereznék... ha normális vagy.

ERIKA Mutasd... ide a fénybe... hogy csillog!

IBOLYA *(forog a holdvilágban)* Ezt nézd meg, amikor felhúzom egy kicsit szoknyát... és itt ráfeszül... *(Felhúzza a derekára a szűk kis szoknyát, mutatja a combjára feszülő mintás harisnyát)* És most mozdulok kettőt... mondjuk egy forgás... *(Dúdol magának és táncol is – mozgása formátlan, mégis erotikus – ring, mint egy kanca, saját ritmussal)* Nézd a derekamat... és aztán indulj el lefele... micsoda nő, mi ? *(Vadabb, vonaglás táncba kezd)* Hogy mozog minden... így, most végigsimítom a csípőmet, combomat... forgás, kisterpesz, térd fel, és megint... körbe, körbe... kiesik a szemük, mi? *(Suttogja)* „Ki ez a bomba nő?”

ERIKA *(szinte sír)* Mindig ez van... te vagy a szép... én meg, ami jut, a maradék... *(Visszamaszik az ágyba)* Akkor minek menjek... nyálcsorgatni... nem hülyültem meg!

IBOLYA Erika... figyelj... mondok valamit...

ERIKA *(magára húzza a takarót)* Hagyjál békén! Nem megyek sehova, és kész!

IBOLYA *(kitör)* Elegem van belőled! Nesze! Itt van! Vedd fel! Vedd fel mind! *(letépi, lerángatja magáról a ruhát, odadobja Erikának)* Legyél te a szép! Azt hiszed, ezen múlik!? Frászt! *(Erika arca ragyog, öltözik. Az ő cuccait Ibolya veszi fel)*

ERIKA *(szorongva)* Mindenesetre... ha még egyszer hozzám nyúl valaki, én nem állok jól magamért! Engem ne üssenek – Én fájós vagyok... hallod?! Az, hogy nyúlkálnak, élvezkednek, az rendben... de fájni nem hagyom magam!

IBOLYA Ne ordíts már! Ki mondta, hogy fájjon!? – Ezért is jobb, hogy ketten vagyunk... kettőbe ki köt bele... az ördög se, rendőr se...

ERIKA Csak ha akarjuk... ha hagyjuk... ugye? *(Felöltözött – jól áll neki a csillogós, de nem annyira mint Ibinek – hiányzik az az asszonyi forma, amire ráfeszülhetne a sztreccs)* Milyen?

IBOLYA Szép... Na gyerünk! A rádió hol? *(Keresi, széttúrja az ágyat)*

ERIKA *(ijedten)* Azt is visszük?!

IBOLYA Elemes, nem?

ERIKA Ebből baj lesz, Ibike! Szökés is, rádió is... Ebből akkora baj lesz!

Erika szorongása lassan átragad Ibolyára is, egyre feszültebb, idegesebb

És ha nem mennénk... Most az egyszer... Kérlek!

IBOLYA Ne izélj már! Az összes vonatot lekéssük...

ERIKA Ibike... kérlek...

IBOLYA Nesze... A magas sarkút is adom! Látod, most te vagy a szép... Akarod, hogy befűjjelek... *(Tetőtől talpig dezodor – mint a szárasszuhany)* Így! Kis zenét is fogunk... *(Benyomja a rádiót)*

ERIKA *(Sután kopog az ajtó felé)* De holnap visszajövünk, jó?... Estére...

IBOLYA Vissza, hogyan...

És halvány zeneszóval elcsattognak.

3. BULI

Állomás. Váróterem. Az üvegen túl lassan, ernyedten tovatolat az éjszakai személy. Sötét ablakok, egy-egy cigaretta parazsa. Két József botorkál át a síneken. A váltó kék fénye dereng csupán. Becsoszognak a váróba. Fémkeretes ajtó nyöszörgése.

- APA (az ajtóban) Micsoda sötétség! A te időd...
- FIÚ Maradjon csak... keresek valami világot... itt van valahol az ajtó mellett... *(Kapcsolja) Ég?*
- APA Ááá...
- FIÚ Kiégett...
- APA Vagy kilopták... Menjünk innen... a fenébe
- FIÚ Legalább nincs hideg! *(Tovább araszol a fal mellett, ajtó nyílik, fény a WC-ből – kitárja az ajtót)* Most?
- APA *(keserűen, minden szín nélkül)* Hogy te miket tudsz!
- FIÚ A WC-ben muszáj lennie, nem?
- APA Aztán meglátnak... és innen is jól kirúgnak...
- FIÚ Ne féljen... ha problémáznak, veszünk egy jegyet... azzal várakozhatunk...
- APA Jegyet? Miből...
- FIÚ Eldugtam pár üveget a múltkor... beváltjuk, és vakigazolványra kilencven-százalékost adnak érte... valameddig...
- APA Neked... de én? Velem mi lesz?
- FIÚ Maga elkísért... egy hozzátartozó várakozhat, nem?
- APA *(megöleli)* Te Józsi, te... Olyan ügyes, talpraesett gyerek vagy... komolyan... Ha szemmel születesz, talán még a Gyuszinál is többre viszed... elnézlek néha... Tudod, hogy szép fiú vagy... mondták már? Anyád is folyton gyönyörködött benned... „De szép ez a gyerek!” – állandóan ezt mondogatta – Azért is növesztette meg a hajadat is... hogy olyan légy, mint egy... egy... várj csak... hogy is mondta... *(Gyötri az agyát)*... mint egy... egy...
- FIÚ Hogyne... emlékszem... mint egy... egy...
- APA Úgy is fésülte a hajadat... így hátra, szépen összefogva... mint egy... egy izének... *(Összefogja neki, szeretettel, de hiába – az emlék valahol elveszett.)* Hagyd a fenébe... én sem emlékszem mindenre... minek? Csak lehúzza az ember fejét... *(Süket csend)* Álmos vagy?
- FIÚ Nem... miért? Ásítottam...
- APA Nem... csak hogy késő van... *(Feláll, járkál)* Nyers levegőn hogy kijózanodik az ember... Mintha soha nem is ittam volna... – Azért legalább egy takarót utánunk dobhatott volna... Bele fog fulladni abba a nagy gyűjtésbe... A felesége hergeli... Hogy fulladna meg!

FIÚ Hagyja... ne foglalkozzék vele!

APA *(nagyon keserűen)* Én csak a gyereket sajnálom...

FIÚ A Kisgyuszi... Biztos alszik már!

APA *(egyre fájdalmasabban)* Azt is el fogják vadítani tőlem, meglásd... egy-két év és meg sem ismer... le se szar!

FIÚ Pedig az tisztára a maga formája... arca, szeme, szája... mindene a magáé...

APA *(nagyon rosszul érinti)* A saját szemeddel láttad, mi?

FIÚ Menjen a fenébe... a pokolba, jó!? *(Csend, sértett vad csend)* Hát nem maga mondta!? Csak elitta már az esztét... az a baj!

APA Bárcsak elfogyna a maradék is... és vége lenne...

FIÚ Ne kezdje megint... csak sajnáltatja magát...

A Fiú ledől a padra, látszik, hogy nagyon rosszul esett neki az apa fullánkja. Apa egy darabig nézi, mondana valamit, de semmi nem jut eszébe. Átmegy a másik padra. Leül. Nézi a fiát. Távolról zene hallatszik

APA Nem hallasz valamit?

FIÚ Hallok...

APA Zenélnék valahol...

FIÚ Errefele jönnek...

APA Biztos a vonathoz...

FIÚ Elment...

APA *(felkiált)* Ott vannak!... Látom... Két lány...

FIÚ Mit csinálnak?

APA Néznek errefelé... De nem látnak...

FIÚ Hogyan nem látnak?

APA Sötétben vagyunk... nekik sötétben... Te, ezek ide jönnek!

A váróterem üvege mögött megjelenik Ibolya és Erika. Bátortalanul jönnek a nyitott WC-jű váró fele. Erika lehalkítja, majd kis idő múlva ki is kapcsolja a zenét. Odaérnek az ablakhoz. Benéznek. Forgatják a fejüket. Hirtelen meglátják a sötét pad mellett álló Apát

ERIKA *(ijedten)* Ott áll valaki...

IBOLYA Látom, na!

ERIKA Minket néz...

IBOLYA A padon is fekszik egy...

ERIKA Menjünk innen!

IBOLYA Ne rángass már!

ERIKA A WC-ben is vannak... ég a villany, látod!?

IBOLYA Hallgass már! Ha ég, hát ég!

ERIKA *(nyüszít)* Szépen könyörgök, menjünk innen... menjünk innen!

IBOLYA Hova, te hülye! Minden bezárt...

ERIKA Akkor menjünk vissza... hátha nem vették még észre...

IBOLYA Nem látszik rossz embernek...

ERIKA De akkor mit ülnek a sötétben... félek, Ibike, félek... megszökünk majd holnap... világosban...

IBOLYA Én bemegyek... végül is váróterem... ki van írva...

ERIKA *(belekapaszkodik)* Elment az eszed! Megint bajba kerülsz... látod, így szoktál te bajba kerülni...

IBOLYA Ne nyivákolj már!

ERIKA *(kicsit eltávolodik. Szinte sír a félelemtől)* Pedig megmondta... hányszor mondta: „Ne hallgass a Ibire... mert az Ibi esztelen... az Ibi bajba visz!” *(Hirtelen belekapaszkodik)* Nem hagyom, hogy bemenj!

IBOLYA Letéped a ruhámat, te bolond... Menj vissza, ha félsz! *(A rádióra)* Ezt minek kapsoltad ki?

ERIKA Még csak az kéne, zeneszóval! Jól nézünk ki!

IBOLYA Add ide!

Elveszi a rádiót, bekapcsolja – Erika hátrahúzódik, eltűnik a sötétben. De félelmében csakhamar visszajön. Áll kint az ablak mögött, mint egy kísértet. Ibolya belép a váróba. Nézi az apát. Mindketten sötétben vannak. Köztük a WC fénye. És a hangokat feszülten figyelő Fiú

IBOLYA *(bizonytalanul)* Szabad...

APA *(bólint)*

IBOLYA Lekéstük a vonatot...

APA Épp úgy... mi is

IBOLYA *(kiszól)* Hol vagy? Gyere be... jó meleg van... ne félj...

ERIKA *(kintről)* Jó estét...

IBOLYA Húzd már be... fűtenek...

APA Hát... nem nagyon... *(összemosolyognak)*

ERIKA *(óvatosan becsukja az ajtót – de ott marad a közelében)*

APA Üljenek le... Van hely bőven. A fiam... Gyere ide, Józsika... mutatkozz be ügyesen...

Nyúl a fia keze után, vezeti. A Fiú bizonytalanul feláll. Eddigi magabiztossága szinte tapintható zavarba, félszességbe megy át

ERIKA Mi baja?

APA Nem lát... csak a kezével... *(Ibinek)* Adja oda nyugodtan a kezét...

ERIKA *(mérhetetlen szánalommal)* Semmit, de semmit nem lát?!

FIÚ Nem olyan rossz... megszoktam... *(Simogatja, tapogatja Ibolya kezét)*

IBOLYA De finom keze van... Mint egy cica... *(Kacag)* De jó!

APA Jobban lát a kezével, mint más a szemével...

IBOLYA Nézd, hogy tapogatja... Add oda te is...

Nyúl Erika keze után, de a lány ijedten elrántja

ERIKA Ne! Nem akarom...

APA Ne féljen, nem fertőz... Adj oda bátran...

FIÚ Hagyják... ha egyszer nem akarja!

APA Ne féljen! Mondom, hogy a fiam...

Erika egyre hátrál, menekül, de Ibolya és az Apa szolid erőszakkal végül mégis összehozzák a kézfogót

IBOLYA Látod... nem lett semmi bajod...

ERIKA Tényleg... *(elhúzódik)*

Csend

FIÚ Testvérek?

IBOLYA *(kacag)* Már mért lennénk?

FIÚ *(zavartan)* Csak úgy... gondoltam... A szag miatt... hogy... szóval, hogy ugyanaz... mindkettőjüknek...

Ibolya és Erika visítva nevetnek

ERIKA Az ő fűjója, azért!

IBOLYA Akarod, hogy veled is testvérek legyünk...

Kacagnak, ugrálnak – ide oda forgatják, és tetőtől talpig alaposan bedezodorozzák a Fiút

APA *(kis féltékenységgel)* Jól bemutatkoztunk... hogy még a nevünket se mondtuk meg...

IBOLYA Akkor újra kell... *(Kezet nyújt az Apának)* Erika! *(Majd a Fiúnak)* Erika...

APA József... Jóska...

FIÚ Józsi...

ERIKA *(dühösen súgja Ibinek)* És én most mit mondjak?... Nem akarok Ibi lenni...

APA Mért? Hogy hívják?

ERIKA Erika!

APA Magát is?

ERIKA Nem, mert őt Ibinek hívják... Ibolyának...

IBOLYA *(megüti)* De hülye vagy, te! Lepcses Erika... Kacsasegge!

ERIKA Hát te mi vagy! Valag Ibi!

IBOLYA S ha megtéplek?!

ERIKA *(menekül)* Az az én nevem, érted! Semmi közöd hozzá! Nem te adtad!

APA *(kacag, egyre jobban tetszik neki a helyzet)* Hagyják abba... Hát nem mindegy! Engem is Józsinak hívnak, meg a fiamat is! Aztán mégse veszünk össze.

FIÚ *(félhangosan)* „Kisjocó, Nagyjocó... üreshasú kismackó!”

Döbbenten nézik.

ERIKA Mit mond?

FIÚ *(félszegen, zavarban)* Semmi... Csak az anyám mindig... ha ebédelni kellett... „Kisjocó, Nagyjocó, üreshasú kismackó!”

IBOLYA *(hirtelen felugrik, kiabál)* Hangítsd fel, Erika! Hangítsd fel gyorsan! Az én számom.... Még! Hangosabban! *(Szentimentális, nagysodrású sláger, olyan Tom Jones-os)* Istenem... az én legnagyobb számom! Az én táncos számom!! *(Artikulálatlanul énekl, ordítja, és táncol)*

FIÚ *(feláll, izgatottan tapogatózik)* Mi az? Mi történt?

IBOLYA Valahányszor meghallom, jön, hogy sikítsak! Gyerünk, mindenki... *(Visít, táncol, pörög – az Apához)* Mit áll?! Jöjjön, forgasson meg... Erika, kapd el a fiút!

ERIKA Még mit nem! Jól nézünk ki!

IBOLYA Fulladj meg! *(Felhúzza a Fiút a padról)* Gyere, táncolj velünk Joci! *(Össze-ölelkeznek hárman az Apával, forognak, egyre nagyobb hévvel, kedvvel)*

APA *(liheg, alig kap levegőt)* Fene fehérnépje... kinyomja belőlem a szuszt... *(A Fiú elszédül, leesik... a földön kúszva próbál kijutni a lábak közül)*

IBOLYA Szorítson magához... ne úgy, mint egy seprűt... rendesen! Én mindjárt sírok... Akkora szám ez! *(Énekl a refrént)*

APA És én meg akartam halni... Én marha! *(Öleli, csókolgatja Ibit)*

ERIKA *(gúnyosan)* Mint a körhinta... úgy néztek ki!

IBOLYA Gyere, szállj be te is... Hol a fiú?

ERIKA Ott mászik valahol!

IBOLYA Szedd össze... kapd már el... mire vársz?!

ERIKA *(kibukik)* Kéne, mi?! Hogy én a vakkal? Még mit nem!

IBOLYA Akkor a Nagyjózsisval... Nesze! Táncoljatok... *(Felszedi a Fiút)* Kapaszkodj belém! Úgy megforgatlak, hogy csillagokat látsz... engedd el magad...

ERIKA *(az Apának)* Ne hagyjuk magunkat... gyerünk... gyorsabban, még! Még!

Eszeveszetten forognak, pörögnek a csíknyi bágyadt fényben

IBOLYA *(hirtelen felvisít – elengedi a Fiút)* Ez megcsókolt... megharapta a nyakamat... a kis sunyi, nézzünk oda! *(Kacag, elkapja a Fiút)* Megharaptál, te borzas, te!? *(Beletúr a hajába)* És én most mit csináljak veled... visszaharapjalak!

Mind a Fiút nézik... az majd elsüllyed szégyenében

FIÚ Én nem... igazán... nem akartam...

Vált a zene, lassú szám

- APA Inkább engem harapjál... *(Hátulról megöleli Ibolyát, átkarolja a fenekét, maga felé fordítja)* Engem haraphatsz, amíg jólesik...
- IBOLYA De akkor forgasson meg rendesen... Ne ilyen tötyögősen... Majd fogdoshat utána... Most táncolunk! *(Alákarol, magához öleli, viszi, sodorja, forgatja, mint a szél)*
- APA Lassabban, hé... Szédülök már! Teljesen elszédültem!
- IBOLYA Az a jó... kapaszkodjon belém... Erika... húzd fel a zenét!
- ERIKA Aztán majd ránk jön valaki...
- IBOLYA *(hirtelen dühvel kitépi a kezéből, felcsavarja a plafonig)* Hányszor mondtam, hogy húzd fel! És fogd meg azt fiút... Ne undorkodj itt, hallod, mert megtéplek!
- ERIKA Kéne, mi?!... Te kiszeded magadnak az épet! Én meg a vakkal!? *(Ordít)* Nem azért szöktem meg, hogy éppen egy vakkal...
- IBOLYA *(nekiesik – vadul, véresen, mint egy rablómadár)* Takarodj ki innen! Tűnj el! *(Bevágja utána az ajtót, és odaráncigálja a padot)* Ide be nem teszed a lábad!
- ERIKA *(az ablakon át)* Tudtam! Tudtam, hogy ilyen vagy! – Megmondta ő is... hogy mindenkit átversz, becsapsz... önző, sunyi disznó... Geci Ibi... addig kellettem, míg felszeded a pasidat, most már mehetek vissza, mi? De nem visszamegyek... nem ám... hanem egyenest hozzá... haza a lakására... hogy jöjjön és nézzen meg... széttett lábú geci Ibi...
- IBOLYA Dögölj meg! Patkány Maca!
- ERIKA *(kántál, ugrál az ablak előtt)* Geci Ibi! Pisiszagú... Bűdöslábú... Halvalagú... Dupla Boris... seggem partja...
- IBOLYA Én ezt megölöm... *(Félrecibálja a padot az ajtóból, Erika menekül)*
- APA Hagyd békén... Mit foglalkozol hülyéssel... *(Lefogja Ibit, aki szinte remeg a dühből)*
- FIÚ *(ijedten forgolódik)* Mi ez, apám... mi ez?
- APA Ne törődj vele... *(Ibinek)* Nyugodj meg, hallod! *(Magához öleli)* Ne figyelj, te semmire...
- IBOLYA Táncoljunk még! *(Felhúzza a rádiót)*
- APA Persze... Gyere...
- Erika visszajön, az ablakon át lesi őket*
- IBOLYA *(halkan, vággyal)* Szorítson magához... még, jobban... rendesen... *(Átkarolja az Apát, magára húzza, csókolgatja. Közben forognak, szédelegnek, a zene is szépen alájuk fekszik)*
- APA Megszorítottalak én... ne félj... hogy ropog majd mindened...
- IBOLYA Még... még... erősebben...
- APA Hát téged folyton harapni kell...

IBOLYA Harapni, szorítani, forgatni...

APA És a falnak jól nekinyomni, mi? *(Besodorja a sarokba, nekiesnek a falnak)*

IBOLYA Ne a gyerek előtt...

APA Nem lát az semmit...

IBOLYA Akkor is... menjen ki...

APA Józsi, menj ki... sétálj egyet...

FIÚ Mit mond?

APA Járj egyet... Nem hallod!? Eredj már... Siess! – Menj már az istenedet...

A Fiú kapkodva igyekszik, botorkál kifele – megbotlik, átesik az ajtót eltorlaszoló padon. De még szinte ki sem ért – az Apa kettőt rándul, és kész. Ibolya elképedve engedi el

IBOLYA *(majdnem sír – egyszerűen nem hiszi el)* De hát még le sem húztam... Még le sem húztam a bugyimat... *(És tényleg ott a fehérenemű, mint egy félárbocon levő zászló állami gyásznapokon)*

ERIKA *(vihog kintről az ablakon át)* „Úgy kellett, káposztába hús kellett...”

APA *(vadul hozzávágja Ibolya táskáját)* Agyonváglak, te szerencsétlen!

Csend

IBOLYA És akkor... most...?

APA Mi a fenét akarsz!? Nem tudom én ezt már visszacsinálni...

IBOLYA Legalább bedugta volna... és úgy...

APA Akartam... hiszen láttad... hogy mennyire akartam... *(megcsókolja)* Na... Semmi baj...

IBOLYA *(felcsattan)* Legalább ne hergелjen... El vagyok én... nem kell csókolgatni!

APA Jól van, na... nincs harag... *(Feláll, körülnéz)* Összetolok két padot... mindjárt jönnek a hajnalosok... aludjunk egyet... Kell a kabátom?

IBOLYA Kell...

APA Fene hideg van... *(Ráteríti a vállára)*

FIÚ *(belép)* Be szabad jönni?

APA Be...

FIÚ Elment?

APA Ki?

FIÚ A lány... Ibi...

IBOLYA Bár soha be se jöttem volna... *(Erika megjelenik az ajtóban)* Mit bámulsz!?

ERIKA Olyan hideg van... bejöhetek?

APA Szeptember, és mintha tél lenne... gyere, Ibike, megcsináltam az ágyat... nyúljál el...

IBOLYA *(gúnyosan)* Megcsinálta az ágyat? Jó vicc! – Összetolt két padot...

APA Így mégiscsak kényelmesebben vagyunk...

ERIKA *(Gyorsan befekszik Ibolya mellé)* És melegítjük is egymást...

APA Várj már, hova nyomakszol... Előbb a fiú... Gyere, Józsika, feküdj le...

ERIKA De hát... négyen nem férünk el...

FIÚ Hagyja, apám... alszom én a földön...

APA Bolond vagy! Egész este vakozott, undorkodott, és te odaadnád neki a helyedet... *(Lehúzza maga mellé)* Ne örüljél meg!

ERIKA És én?

APA Feküdj a földre... legalább nem esel le.

IBOLYA *(csúfosan kacag)*

ERIKA Tripperes kurva legyek, ha még egyszer megszökök veled. Annyi szent! *(Lekuporodik a sarokba)*

IBOLYA De ne így! – Fázom... vegyetek közre. Melegítsetek.

A két férfi maga közé fogja Ibolyát. Az Apa hármukra teríti a kabátot. Pár pillanat, és már alszanak is. Bagolydzsessz a rádióban – másik földrész, másik század.

4. ÁLOM

A Vak fiú álma. Valószerűtlen, mégis valóságos. Hangok teste – emberek.

Belép egy nő. Arca árnyékban. Kezében kilyuggatott kartondoboz. A Fiú felül.

FIÚ Mama!

MAMA Felébredtél, kicsikóm... *(Leteszi a földre a dobozt)* Siessünk! Minden percben itt lehet!

FIÚ *(megérinti az arcát)* De mama? Te itt?

MAMA *(kacag)* Hát hol lennék? A Holdon...

FIÚ *(megöleli)* De jó, hogy élsz!

MAMA Na, eressz már el... Megfojtasz te bolond, te!

FIÚ *(boldogan)* Gyuszi! Gyuszika... Gyere gyorsan! Él a mama!

GYUSZI *(bejön)* Micsoda hülyeség... persze, hogy él!

FIÚ *(döbben)* Hogyhogy persze?!... Apa is tudja?

MAMA Elég az idétlenkedésből, Joci... Nézzétek, mit hoztam!

GYUSZI *(közelebb lép)* Ez az? Benne van?

MAMA Benne... *(Óvatosan felemeli a doboz tetejét)*

GYUSZI Ilyen kicsi...

MAMA Az a finom... öt hetes... olyan a húsa, mint a krémes...

FIÚ Mi az? Mama... Mondjátok már nekem is!

MAMA Ma van apa negyvenedik születésnapja...

FIÚ *(boldogan felkiált)* Malac!! Szopós malac! Mutassátok... Hol van? *(Keresi – össze-vissza kutat kezével a levegőben)* Hol van? Tegyétek már rá a kezem... Hadd simítsam meg... Gyuszika... segíts már! *(Benyúl a dobozba, simogatja, arcán ragyogás)* Hogy nyüszög... teljesen összenyálazta a kezemet...

GYUSZI Mert szopós... azt hiszi, hogy te vagy az anyja...

FIÚ De jó! El fog ájulni az apu...

MAMA *(becsukja a dobozt)* Elég a játszásból! Bármelyik percben megjöhet... *(Megfogja Gyuszi kezét, komolyan, nehéz lélegzettel)* Gyuszi... hallgass rám! Te már nagy fiú vagy...

GYUSZI *(riadtan hátrál)* Ne, mama! Kérlek... Ne én...

MAMA Tudod, hogy nem bírok vért látni... Ha szereted az aput...

GYUSZI Ölje meg a Józsi! Ő a nagyobb!

MAMA Ne butáskodj!... a Józsi hogyan?!

GYUSZI Mert ő mindenből kihúzza magát... mindenből!... sokkal jobb neki, hogy nem lát....

MAMA *(durr egy pofon)* Nem szégyelled magad!?

GYUSZI *(sír)* Nem! Nem szégyellem! – Ha szereti az aput, ölje meg ő... Nesze! *(Odalöki a dobozt – kiszalad. A Mama utána menne, de a Fiú megfogja)*

FIÚ Hagyd, mama... ne bánts! *(Maga elé húzza a dobozt, lassan belenyúl)*

MAMA Mit csinálsz?

FIÚ Úgy, szépen... jó kismalac... ügyesen...

MAMA Joci... mit akarsz?

FIÚ *(simogatja a dobozban a kis állatot)* Csak szépen... langyosan... édesen...

Hirtelen éles visitás, vergődés – majd csend

MAMA *(felugrik)* Mit csináltál? Joci!!

A Fiú kihúzza a kezét a dobozból

FIÚ *(suttog)* Megfojtottam... *(Egész testében remeg)* Vedd el... segíts leülni... *(Majdnem elájul)* Nézd, hogy remegek... Ölelj meg, mama... szoríts magadhoz... még, szoríts... ne menj el... érezzem a kezed... mindig érezzem... ne menj el...

Mama ringatja. Lassan hajnalodik.

A váróterem ajtajában egy szoborszerű nő áll. Mária. Negyven körüli, széparcú, korán bezárult nő. Szelíd, halk, ápolt. Gondozottjaival úgy bánik, mint nagyon okos gyerekekkel szokás – akik már majdnem mindent tudnak az életről.

5. MÁRIA

Nézi a WC fényében ringatózó fiút. Odalép hozzá. Megrázza. A rázás beépül az álomba. Csak a negyedik próbálkozásra riad fel.

MÁRIA (rázza a Fiú vállát) Ébredjen... fiatalember... ébresztő...

FIÚ (felriad) Ki az?

Kezével keresi a hang testét – Mária először ijedten hátralép a kutató kéz útjából, aztán észreveszi, hogy a Fiú vak, odanyújtja neki a kezét

MÁRIA Mária.

ERIKA (a sarokból, kétségbeesetten) Én nem akartam... esküszöm! Már ágyban voltam... (Szinte sír) Mondtam neki, hogy ne csináljuk!

MÁRIA (halkan) Kelj fel! Megfázol a földön...

ERIKA Kérdezze meg! (Rázza) Ibi... hallod? Én nem akartam, ugye?

Ibolya és az Apa felriadnak, döbbsenten néznek maguk köré. Mi ez, hol vannak

MÁRIA (a csillogós, feszülős buliruhára) Hogy nézel ki, Erika? Mindened kitéve... közszemlére...

ERIKA Az övé... az Ibié... hogy eljőjtek vele... mert én nem akartam...

MÁRIA Eredj, mosd le az arcod...

ERIKA De nem haragszik?

MÁRIA Nem... nem haragszom...

ERIKA (tehetetlenül, kétségbeesve toporog Mária mellett) Látom, hogy haragszik...

MÁRIA (nagyon szomorúan) Nem haragszom... menj... szedd rendbe magad.

Közben az Apa és Ibolya is lekászálódtak a padról. Esetlenül, zavartan álldogálnak a falnál, mint rajtakapott gyerekek. A Fiú a váróterem közepén áll, egyedül, elveszetten

APA (gyötört hangszálak résén) Nem csináltak semmi rosszat... khm... ide jöttek... aztán...

MÁRIA Szégyellje magát... Ép, egészséges férfi... Pont ilyen lányokkal kezd!

APA De hát... Miért...

MÁRIA Tudja jól! – A maga helyében én elsüllyednék szégyenemben! (Bekopog Erikának) Kész vagy? Sietnünk kéne...

ERIKA (bentről) Mindjárt! Vécéznem is kell....

MÁRIA Odakint megvárlak... (Indul)

IBOLYA (fájdalmasan) Hozzám nem is tetszik szólni?

MÁRIA Mit mondjak?

IBOLYA Hát... hogy megszöktem...

MÁRIA *(kristálytisztán, szomorúan)* És?

IBOLYA Hát... hogy... amit szokott...

Csend, Mária nem szól, csak nézi. A lány egyre vörösebb

Az Erikát is én csaltam el... tényleg nem akart!

MÁRIA Tudom... Beszéljünk nyíltan, Ibolya... Nagy lány vagy, felnőtt lány... ma holnap harminc leszel...

IBOLYA Ne... kérem! Ne...

MÁRIA Emlékszel, mit mondott a doktor úr...

IBOLYA *(bólint)*

MÁRIA Nem hallom...

IBOLYA *(alig hallhatón)* Hogy „nem kell az Ibit féltetni... megvan a magához való esze.” *(Lesüti a szemét)*

MÁRIA És utána... mit mondott?

IBOLYA *(suttogva)* Hogy nagylány vagyok... felnőtt lány... *(Hangja megremeg)* Már ki is mehetnék az életbe...

MÁRIA Akkor költözől ki, amikor akarsz... Ott a személyid a polcomon...

IBOLYA *(ijedten)* Nem akarom...

MÁRIA Miért?

IBOLYA *(egyre riadtabb)* Nem akarom!

MÁRIA Hanem? Mit akarsz?

IBOLYA Visszamenni magával... Erikával...

MÁRIA Biztos?

IBOLYA *(nagyot nyel, bólint – felkapkodja a ruháit, görcsösen, kétségbeesetten öltözik)*

APA *(lénye mélyéig felzaklatta ez a számára érthetetlen lelki tortúra – a lány szorongása, kiszolgáltatottsága)* És ha itt maradnál?... Velünk...

IBOLYA *(az Apára néz, döbbenten)*

APA Vigyáznánk rád... esküszöm! Jól el lennénk... Hármában... a fiammal...

IBOLYA Hogy maradjak... azt mondja?

APA Kérlek is, na!

IBOLYA *(ilyen helyzetben még soha nem volt, kétségbeesetten néz Máriára)*

APA Ha akar... kijöhet, ugye? Lehet... szabad...

MÁRIA Azt hiszem... valamit félreértett, uram...

APA *(idegesen belevág)* Maga mondta... egy perce sincs! Hogy akkor jön ki, amikor akar... maga mondta!

MÁRIA Igen... ki is engedem... bármikor...

APA Na, látod? Csak rajtad múlik... Ibike... amikor akarod...

Csend

IBOLYA *(Máriára néz)* Mit mondjak?

MÁRIA Mennél?

IBOLYA Nem tudom...

APA Ne félj, Ibike... jó dolgod lesz, ne félj... jó helyed, mindened...

MÁRIA Ha nem tetszik... visszajöhetsz...

IBOLYA *(egyre nagyobb kínban)* Visszavesz?

MÁRIA Persze... ha úgy érzed...

IBOLYA És nem fog haragudni...

MÁRIA Miért?

APA *(sután megfogja a lány kezét)* Ibike... hallod... kérlek is...

Csend

IBOLYA Nem... nem tudom...

MÁRIA Van hova vinnie?

APA Hogyne... persze! Van egy másik fiam is... rendes házzal... mindennel!

MÁRIA És ő befogadná?

APA *(idegesen)* Persze..... saját szobám van... Kályha is van... szőnyeg is... víz a folyósón... amit akar! *(A Fiához)* Mondd el, Józsika... milyen helyünk van a Gyuszinál... a kisebbiek fiamnál... komoly téglaház... nem akármilyen... mondd el szépen...

FIÚ *(zavartan)* Jó helyünk van...

APA Meleg víz, tisztaság, ugye?!

A Fiú bizonytalanul bólint

MÁRIA És ott lagnának... egy szobában... hárman?

APA Persze! Nagy szoba az! *(A Fiúhoz)* Mekkora szoba?! Mondd meg ügyesen!

FIÚ *(egyre kényelmetlenebb a bizonykodás)* Nagy...

APA *(Ibinek)* No... mit mondasz?

Vízzubogás. Erika kijön a WC-ből. Lenyalt haj, térd alá húzkodott ruha, szófogadó hátgörbület

ERIKA Kész vagyok...

MÁRIA Jól van... Szép vagy! *(Megsimogatja)*

Erika elindul az ajtó felé. Mária Ibolyára néz

MÁRIA Maradsz?

A lány dermedten áll

APA *(kétségbeesetten)* Dolgozom is... alkalmi munkákat, de rendes pénzem van... ellátnánk szépen... *(Oldalba böki a gyereket)* Mondd már te is... ne hümmögj!

IBOLYA *(váratlanul kitörő szorongással, belső rettegéssel)* Nem! Nem akarom... menjünk vissza... menjünk már! *(Kirohan)*

APA De miért, Ibike! Miért?

MÁRIA Jobb ez így... Higgye el!

APA *(fájdalmasan)* De hát... El se búcsúzott... Legalább elbúcsúzom! *(Utána szalad)*

Csend

MÁRIA *(megfogja a Fiú kezét)* Minden jót... Vigyázzon magára!

FIÚ *(belekapaszkodik, nem ereszti)* Beszélje rá! Kérem... Apám jó ember... higgye el! Csak anyám halála óta... beszélje rá!

MÁRIA Miért alszanak az állomáson?

FIÚ Mert... hogy lekéstük a...

MÁRIA Mondja meg őszintén!

FIÚ Nem szoktunk... csak ma éjszaka...

MÁRIA Ma este hol fognak?

FIÚ Hát...

MÁRIA Őszintén...

FIÚ Itt... itt valahol... nem tudom!

Az ajtóban áll az Apa. Mindent hallott.

APA *(nagy zavarban, vörös fejjel)* Összekaptunk a kisebbik fiammal... A Gyuszival... De nem tart semeddig... kibékülünk...

MÁRIA Bocsásson meg... Mennem kell...

APA *(elállja az útját)* Higgye el... ott lakom nála... Gát utca 2... esküszöm, hogy ott lakom... kibékülünk...

MÁRIA *(kínban)* Engedjen, kérem... *(Félretolja az Apát, kimegy)*

APA Mária! Várjon... Hallgasson meg... Kibékülünk, higgye el! *(visszajön – dühödten nekiesik a Fiúnak)* Mi az istennek kell pofáznod! Eljött volna... Még sírt is! És akkor neked eljár a szád... Te, gyalázatos! *(Rázza, rángatja, majdnem megüti)* Legszívesebben itt hagynálak, mint egy kutyát... hogy lásd, milyen az egyedül...

6. HUSKY

A Fiút szinte mellbe vágja az Apából kitörő gyűlölet – ez a nyílt, dühödt vágy, hogy egyszer végleg megszabaduljon tőle. Összeszorított szájjal keresi a kabátját, arca szürke a fájdalomtól.

APA Mit csinálsz?

FIÚ *(nem felel, próbálja kifordítani az összegubancolódott kabátot)*

APA Hova mész? Hallod?

FIÚ *(egyre kétségbeesettebb harc a Laokóon-kabáttal)*

APA Most mi van, megsértődtél?

FIÚ *(dühében letépi magáról)*

APA A falaknak beszélek?! Állj meg! Hova mész?

FIÚ *(kirohanna, de az ajtó becsukódott közben. Arca hatalmasat csattan az üvegen)*

APA Látod, milyen hülye vagy!? Mit heveskedsz?

FIÚ *(elindul az orra vére, egyik kezével fogja, a másikkal a kilincset keresi)*

APA Állj meg, Józsi! Hova rohansz?! Tiszta vér vagy...

FIÚ *(ledönti az Apát a földre. Próbál kijutni mellette)*

APA *(Lefogja, magához öleli a Fiút) Állj már meg az istenedet! Hova rohansz, mint egy marha?!)*

FIÚ *(fájdalmas dühvel dobálja magát, egyetlen hang nélkül)*

APA Elég már! Józsi, hagyd abba! Hallod?!... Nem mondtam komolyan! *(Kimerülten lerogynak a padlóra, az Apa zihálva öleli a Fiút)* Kicsúszott a számon... – Hidd el! Isten látja a lelkemet!

FIÚ *(nem szól semmit)*

APA Mondj már valamit... Józsi!

FIÚ *(maga elé – suttogva)* Tudom én jól...

APA Mit?

FIÚ Hogy nyűg vagyok a hátán...

APA Te?! – Már hogy mondhatasz ilyent... Inkább én a tiéden...

FIÚ Maga?

APA Én hát... Egy részeges öregember... csak iszok és siránkozok... mi hasznod belőlem?

FIÚ Most miért mondja?

APA Eliszom a segélyedet... mindenedet... nézz magadra, csont és bőr vagy...

FIÚ Maga is...

APA Az más... én már befejeztem... de te fiatal vagy... elmehetnél valami intézetbe... ha az ilyen Erikákat eltartják, egy olyan szép, rendes fiút, mint te, aranyba foglalnának...

FIÚ Mit akar...

APA Hagyj el engem, Józsi... ha elegend van... hagyj csak szépen magamra...

FIÚ *(megrendülve)* Miket beszél?! Apám!

APA Gyuszi biztosan visszafogad... menj el... én csak húzlak magam után, mint a hínár...

FIÚ *(fájdalmasan)* Ne mondjon ilyeneket... Nekem jó magával... higgye el... Hát panaszkodtam én valaha is?

APA Nem, mert jó fiú vagy... de magadban ki tudja mit gondolsz!

FIÚ Esküszöm az élő Istenre... az egészségemre... anyám emlékére...

APA Ne esküdözz... Egy nap úgyis itt hagysz...

FIÚ Soha!

APA Dehogynem! Most is el akartál menni!

FIÚ Mikor?

APA Most... az előbb... Úgy fogtalak le...

FIÚ *(elképedve)* Apám! A fenébe... Hogy lehet ilyen igazságtalan!? Hogy lehet!

APA *(harsányan felkacag, hosszan, bugyborékolva nevet saját viccén, megkönnyebbülésig)* Azt hitted, hogy komolyan beszélek, mi?! *(Megöleli, megcsókolja)* Te, egyetlen támaszom, te!

A Fiú szóltalanul ül a földön

APA Na, gyere rakjunk rendet, mert kitelik a becsületünk!

Tologatja a padokat, a Fiú kitapogatja és eloltja a villanyt a WC-ben

FIÚ Olyan furcsát álmodtam...

APA Az éjjel? Micsodát?

Fiú nem felel – ül a padon, máshol jár. Apa tanácstalanul nézi

APA Azért egyszer úgy megnézném, hogy miket álmodsz... hogy mit látsz te olyankor...

FIÚ Mindenfélét... dolgokat, embereket... nem hiszi?... Színeket is...

APA Rendes színeket?

FIÚ Persze!

APA És honnan tudod, hogy melyik melyik... mondjuk a fehér... hogy az milyen?

FIÚ Mama bőre fehér volt... azt mondta...

APA Igen, de soha nem láttad!

FIÚ De tudom, milyen volt! Sima és meleg... jó volt hozzáérni... És minden, ami fehér, az ilyen nekem...

APA De hát a hó is fehér... és az aztán minden, csak nem meleg...

FIÚ Az más... az emberi fehér más, mint a nem emberi...

APA Hát... furcsa dolgokat láthatsz te... az biztos...

FIÚ Ma éjjel azt láttam, hogy a mama él... mindenki tudta, hogy él, csak én nem... *(Suttogva)* Hozott egy malacot Apának...

APA Szopós malacot, mi?

FIÚ Élő malacot... Kis zsenget... pár hetest... A születésnapjára...

APA *(keserűen)* Minden évben megígérte... aztán nem lett semmi belőle...

FIÚ Úgy örült, hogy megvette... egyfolytában kacagott...

APA *(ingerülten)* Elég! Ne beszéljünk róla... Most mit idegesítsük magunkat egy álombeli malaccal... nézd... a gyomrom is megfájdult belé... *(Lefekszik hosszan, elnyúlva, mint egy ravatalra)* Elmúlt az az élet... anyáddal együtt... még néhány hónap, egy év, kettő... aztán szép lassan letesszük a kanalat... élt ötvenkét évet... negyvenhét szépet, öt förtelmeset... nyugodjék békében... kölcsönkapott ingében...

Hallgatnak

FIÚ Én nem hagynám annyiba...

APA Mit?

FIÚ Ezt a lányt...

APA Hívtam... hogy maradjon...

FIÚ Akkor se hagynám...

APA Hát mit csinálnál?

FIÚ Izgatna...

APA Ja... Azt lehet...

Hallgatnak

FIÚ Vajon miért nem maradt?

APA Mire maradjon... két padra és egy budifényre...

FIÚ Apám tetszett neki...

APA Nem eléggé...

FIÚ Én akkor se hagynám...

APA *(egyre feszültebb)* Hát mit csinálnál?

FIÚ Utanamennék és megnézném...

APA Mind a két szemeddel, mi?

FIÚ *(vadul)* Mind a kettővel! Úgy vakuljak meg!

APA Ne sértődjél meg, na!

FIÚ Menjen a fenébe... *(Lefekszik a másik padra)*

APA Huszonöt éve vak vagy... megszokhattad volna...

FIÚ Maga is, hogy rosszul esik...

Csend

APA Józsi! Békülünk ki!

FIÚ Kérje szebben!

APA Kérje a halál! *(Elfordul)*

Egymásnak háttal hallgatnak – az Apa fészkelődik, nem bírja tovább

APA Szóval elmennél... azt mondod... és megkeresnéd...

FIÚ Meg...

APA És mit mondanál?

FIÚ Mit? Én tanítam apámat?

APA Hát... Oda azért nem kéne lesülyyedni...

FIÚ Na látja! *(Mulat magában)* Mindenesetre... ha nekem megtetszene valaki, akkor én nem tátnám itt a számat egy padon...

APA *(felugrik)* Te, Józsi! Ne bosszants engem! Ha van valami a begyedben, akkor mondd ki! Ha nem, akkor hallgass!

FIÚ *(felül, szemben az Apával – lelkesen)* Emlékszik a Karcsira... a régi szomszédra... nos, a Karcsiéknak van kilenc kiskutyájuk... de nem ilyen sármelléki korcsadék... hanem kékszemű, azt mondják... fehér galléros... igazi nemes kutya... mint a Rákóczi az emberek között... olyan, ami után megfordulnak az utcán! És ez a Karcsiéké még annál is nemesebb, mert ez eszkimó-kutya... ilyent maga még nem is látott...

APA Mit fecsegsz össze-vissza?

FIÚ Olyan finom a szőrük, mint a lepke szárnya... és hogy futrinkáznak össze-vissza kis tappancsaikon... kicsi, hűvös orruk van, és mindenhez odanyomják... s ha elkapja az ember ujját, addig harapdálja, míg el nem szédül... és így nyüszög közben... *(Mutatja)*

APA Néha már azt hiszem, hogy nem vagy normális!

FIÚ Hallgasson végig! Siet valahova?

APA De sok türelem kell hozzád!

FIÚ Szóval a Karcsi magának, mint régi jó szomszédnak, biztos adna egy kölyköt... ne szakítson félbe... válassza ki a legszebbet, vigye el az Ibikének... ajándékba... És közben – amíg ő kutyazik – maga jól megnézi, hogy másodszorra is elhívna-e?

APA Az ilyeneket te honnan szeded?

FIÚ Butaság?

APA Dehogyan... néha olyanokat mondasz, hogy komolyan... nem is tudom...

FIÚ Szóval jó ötlet, mi?

APA Isteni! Gyere ilyunk rá egyet... azt mondtad, van dugiba néhány üres üveged...

FIÚ *(dühösen)* Minden nap ez van... Mikor szedi már végre össze magát!

APA Jól van, na! Nem kell kiabálni...

FIÚ Inkább kísérjen el a Gyuszihoz... kérek egy tiszta inget, nadrágot magának... mégse menjen így a lányhoz... mintha az állomáson aludna...

APA *(kacag – beletúr a Fiu hajába)* Te, bolond Rákóczi, te!

Kimennek

7. ÉLET

Nevelői szoba az Otthonban.

Mária a gyászruháját veti le, már kilépett a fekete cipőből – most éppen lába finom fekete hártyáját, a harisnyát húzza le – tenyerében fáradtan összesodorja, a fiókba ejti. Kibújik a kis fekete kabátból, vállfára akasztja. Halvány köpenyt húz.

Arca fáradt, fénytelen. Látszik, hogy nagyon megviselte a temetés.

MÁRIA (kiszól) Jöjjön be...

Az Apa belép. Világos drapp, fecskegalléros ing, halszálkás nadrág. Arca kékre borotválva. Hóna alatt doboz, abban morog, nyüszög valami.

MÁRIA Bocsánat, hogy megvárakoztattam... (Leül) Nehéz napom volt...

APA Temetés... hallom...

MÁRIA (szinte csak magának) Minden évben elmegy öt hat közülük... (Elfordul) Annyira megvisel... Ott állni a sírnál... tizenöt, húsz év után... és elmondani tíz mondatban, hogy mi volt ez az élet... ami semmi sem volt... Iszonyú... És hogy várják, lesik a többiek... minden idegszálukkal... hogy mit mondok... hogy miért volt szép, vagy érdekes vagy bármilyen ez az épp kihunyt élet... amit ők pont olyan jól ismertek, mint én... Igazat mondani nem lehet, hazudni nem lehet.... Hallgatni nem lehet... De nehéz istenem, de nehéz! (Megtörli az arcát) Ne haragudjon...

APA Dehogy... értem én...

MÁRIA Ibolya miatt jött, gondolom...

APA Igen... A fiam is unszolt, hogy... Szóval... Ezt a kis... kis ajándékot hoztam...

MÁRIA (belenéz a dobozba) Kiskutya...

APA Nem ugat, azt mondják... csendes... csak úgy fuvolázik, mint a farkas... de jámbor... rendes fajta...

MÁRIA (elgondolkodva) Szép kis állat...

APA Odaadnám... ha lehet... ezt a kutyát...

MÁRIA Várjon, szólok neki... (Kimegy – újra a régi kedves, meleg hang, a „megszokott” Máriás) „Isti, nem láttad Ibolyát... keresd meg, kérlek... látogatója van... Siessen... ajándék is van!”

Az Apa közben a mondandóját ismételve magában, pontosan és határozottan szeretné előadni. Arcán néha végigfut a kétnapos nem-ivás remegése. Amikor Mária visszajön, felugrik, visszaül

APA És magával is... akartam néhány szót... a Ibike sorsáról... a további jövődjéről...

MÁRIA Hogyne... tessék...

APA *(egyre zaklatottabb, idegesebb)* Mint tudja... szóval nincs honnan tudnia... de magamról annyit... hogy ne abból induljon ki... amikor tegnapelőtt az állomáson, ugye... mert ez nem tegnap kezdődött... de száz szónak is... szóval új életet akarok kezdeni... elég volt a kesergésből... özvegységből... sehova nem vezet... meggyászoltam becsülettel... majdnem rá is mentem... ha hiszi, ha nem... már meg akartam halni... annyira voltam... csak a fiú, a Józsi tartott vissza... Hát ezért vagyok itt!

MÁRIA Értem. Igen... Akkor én is őszinte leszek magához...

APA *(belevág)* Tudom, mit akar mondani... de higgye el... ha én egyszer azt mondom, hogy vállalom...

MÁRIA Azért hallgasson meg... kérem...

APA *(visszaül)* Bocsánat... olyan ideges vagyok...

Kopognak. Belép Ibi elhanyagoltan, fésületlenül – agyonmosott intézeti köpenyében. Egy árnyék – szürke arc, mély, fekete árkok a szeme alatt. Döbbsen áll az ajtóban, alig bír megszólalni

IBOLYA Hát eljött?

APA El...

Nézik egymást, hosszan, szó nélkül. Ibolya kezét nyújt, olyan boldog, hogy szinte nyüsszít – Mária is elneveti magát

MÁRIA Nézd, hogy örül... Te lány, te! *(Megöleli)*

APA *(nyújtja a dobozt)* Neked hoztam... a tied...

Ibolya belenézi, majdnem elejti örömeiben. Leteszi a földre, mellétérdel, és nézi a kiskutyát, ahogy kimászik a dobozból. Három éves gyerekek örülnek ilyen visítósan a kisállatoknak. Odanyomja hozzá az orrát, szagolgatja, simogatja, nem tud betelni vele

IBOLYA Nézd, hogy bújik, hogy dörgölőzik... kis béka te, tollseprű... kutyuskám... kiskutya... nézd, hogy csóválja magát... elesel, te buta... Mi a neve?

APA Nincs neve...

MÁRIA Amit akarsz... a tied... te eteted, gondozod...

IBOLYA Hogy hízeleg... szörpamacs, te... hé, ne nyalogass... a végén még dorombolni is fogsz... majd megtanítlak... ne félj... mrrr-mrrr... hogy néz! *(Kacag)* Hogy csodálkozik! *(Összevissza puszilgatja)*

Apa ragyogó arccal nézi, mint egy jelenést

MÁRIA Ibolya... kicsit magatokra hagylak Józseffel... No, add ide... szerzek neki egy nagyobb dobozt éjszakára...

Alighogy becsukódott az ajtó

IBOLYA Vigyen ki innen! Vigyen magával!

APA Persze... hiszen azért...

IBOLYA Látja, hogy nézek ki?! Minden ruhámat elvették... hogy ne tudjak szökni... Nézze! Se harisnya, se alsónemű... semmi! *(Belekapaszkodik)* Nem hagy itt, ugye?! Ne hagyjon itt... mert én meghalok, Jóska... meghalok!

APA *(Egyre nagyobb zavarban, kínban)* Azért jöttem, na... mondom, hogy azért!

IBOLYA Gyűlöl... tiszta szívből gyűlöl... néha úgy néz, hogy már szinte éget... és a pénzemet is mind elcsalja... a segítyt... a többiek jól megélnék belőle, mindenfélét vesznek, még TV-t is... nekem két harisnya, blúz, egy szappan, s a félévi segítynek annyi...

APA Hagyd el, na... hiszen kiviszlek... esküszöm...

IBOLYA Mint az árnyék, úgy jár a nyomomba... más lány ha megszökik, utána mennek szépen, nyugodtan... másnap, harmadnap... engem még aznap lekapcsol... ő maga... személyesen... soha nem a rendőrség... ő maga! Ha a föld alá bújok is... egyszer csak ott áll az ajtóban... „Ibolya rossz kislány volt... szégyellje magát”... Gyűlöl, na! Nem kérdés! És tudja miért? *(Kárörömmel – diadallal)* Két évvel ezelőtt kikezdttem a fiával... *(Megfordítja a bekeretezett képet az asztalon)* Ezzel ni! A piskótaarcúval... akkor érettségizett... no, lássuk, gondoltam, mennyire vagy érett!... És képzelje el, nem hazudok, ekkora füttyülője volt... ekkora... mint a fagyasztott nudli... azóta gyűlöl, hogy ezt tudom... szép, nagy, böszme fehér gyerek, ekkora kis nokedlival...

Nyílik az ajtó. Ibolya riadtan lecsapja a képet az asztalra. Belép Mária. Arcán látszik, hogy mindent hallott

MÁRIA Nagyon sír utánad a kiskutya... menj, nézd meg.

IBOLYA *(somfordál kifelé – megáll az ajtóban, kétségbeesetten nézi őket, Józsefet és Máriát)*

MÁRIA Miért nézel így? Köszönj el szépen...

IBOLYA *(halkan, sápadtan, könnyörgőn)* Ne!... Szépen kérem...

MÁRIA Maradni akarsz?

IBOLYA *(Inti, hogy nem)*

MÁRIA Félsz, hogy rosszat mondok rólad Józsefnek?

IBOLYA *(nem tudja, mit intsen – igent, nemet)*

MÁRIA Tudnék?

IBOLYA *(bólint)*

MÁRIA Bízzál bennem, hogy nem fogok... Na, eredj szépen, fektesd le a kiskutyát... Jóéjszakát!

IBOLYA *(hirtelen visszaszalad, az Apa nyakába ugrik, vadul teli szájjal csókolja)* Mikor jön utánam?! Mikor jön?

MÁRIA Elég volt, Ibolya! Menj már!

APA *(utána kiált, bele az ajtócsukásba)* Ahogy lehet... *(Torz kóda)* Ne félj!

Csend

Az Apa visszaül a helyére, egyre nagyobb kínban. Nem érti ezt a rengeteg össze-vissza félelmet, gyanakvást, ragaszkodást

MÁRIA *(egyre fáradtabb, szétszórtabb)* Szóval... hol is tartottunk?

APA Én mindent megadnék neki... esküszöm... mindent...

MÁRIA Egy szóval sem akarom lebeszélni...

APA *(megragadja a kezét)* Könyörgök, hallgasson meg... ha kell letérdelek... az előző feleségemmel is a semmiből kezdtem... anyós-apósnál a nyári konyhában...

MÁRIA Álljon fel, nagyon kérem... én nem akarok a maguk útjába állni...

APA ... két gyereket felneveltem, szépen, egészségben...

MÁRIA Isten éltesse... de nagyon kérem... *(Próbálja felhúzni. Az Apa egyre görcsösebben kapaszkodik bele)*

APA ...ha van miért, van kiért, akkor én... Kérdezze meg bárkitől... hogy ki voltam én... kérdezze meg! Csak a feleségem halála óta... de hát elmondtam mindent... hogy előlről akarom kezdeni... Kérem!

MÁRIA *(halkan, erőtlenül)* Megengedi, hogy... pár szót én is...

APA *(elhallgat, visszaül a helyére, lába táncol az idegtől)* Ne haragudjon... annyira ideges vagyok... bocsásson meg...

MÁRIA Látja jól, hogy tele vagyok kétséggel, bizonytalansággal... *(Fakón, szinte csak magának)* Nem tudom... Talán ez a rengeteg egyforma nap, a sok összezárt, sérült lelkű ember... ez teszi már-már gonosszá őket... és épp abba taszítjuk bele, amitől meg szerettük volna óvni... a reménytelenségbe...

APA Értem... hogyne... én is jó pár keserves év után...

MÁRIA Én már nem érzek elég erőt... hogy valami... kitudja miféle biztonság nevében Ibolyát... ezt az életet... na, mit is akartam... *(Egyre fáradtabb)* ha maga vállalja, és a minimális emberi feltételeket – fedél, meleg zug, ruha, ennivaló – biztosítja neki, én elbocsátom a lányt... boldoguljanak...

Az Apa aki az eddigiek alapján egyértelmű, szégyenteljes visszautasításra számított, hirtelen nem is tudja, mit mondjon. Össze-vissza dadog, könnybe lábadt szemmel, megilletődve

APA Köszönöm... én kérem... szóval... nem is tudom...

MÁRIA Van hova vinnie?

APA Van! Persze... *(Elharapja – nézik egymást Máriával)*

Csend

MÁRIA *(előveszi Ibolya dossziéját)* Az évek során az árva-ellátásból, segélyekből összegyűjtöttünk neki egy kis pénzt... itt van az elszámolás minden fillérről... közel százhuszezer forint... életkezdéshez nem sok... de ha másképp nem megy... ebből kint a szőlőhegyen vehetnek egy kisebb présházat... árammal, vízzel, kis dobkályhával...

APA *(szinte elsírja magát ennyi jóságtól)* Mária...

MÁRIA Ne köszönje... nem szeretem a hálálkodást...

APA De kérem, engedje meg... ötvenkét éves vagyok... de ennyi jóságot...

MÁRIA *(feláll)* Nem! Mondtam, hogy nem! *(Bemegy az asztala mögé)* Csak arra kérem, József... becsülje meg magát.

APA Nem fog csalódni bennem... esküszöm... nem fog csalódni...

MÁRIA Viszontlátásra!

APA Jó éjszakát! *(A küszöbről)* És... és nagyon köszönöm. *(Kimegy)*

MÁRIA *(nézi fia képét, felállítja, a helyére csúsztatja. Becsukja Ibolya dossziéját, a fedelére ráírja)*

Vékás Ibolya... kiment az életbe... 2002. július 13. *(Áthúzza)* 14.-én.

S ö t é t

Második felvonás

8. PRÉSHÁZAVATÁS

Évek óta lakatlan szőléslak. Két rozzant, szalmazsákos kerevet, csökött dobkályha a sarokban, mint egy szarvasbogár elhagyott váza. Üres polc az asztal fölött, sebtében leszaggatott pókhálókka. Két gyertya segít a kicsi ablaknak a világításban.

A cellányi zugoly legfontosabb, szinte képtelenül túlméretezett eleme a töppedt borpincébe vezető boltíves, kétszárnyú ajtó. Mint egy földre rogyott öreg angyal.

A félhomályban a Fiú ismerkedik az új otthonnal, centiről centire végigtapogatja a falakat, tárgyakat, bútorokat. Kintről, a szőlőből, az Apa csillogó, hencegő hangja hallatszik, a „birtokot” magyarázza vendégeiknek. Ibolya folyton ki és be járkal, nem leli a helyét.

APA *(kintről)* Ez a rész itt... tetszik látni... a gyertyánfától... ez a öt sor srégen!

MÁRIA Le az erdőig!? De hiszen ez hatalmas!

APA Áh, dehogy! Csak ide a patakig... Huszonöt töke... öt sor...

MÁRIA Akkor is! Százhuszért... hihetetlen...

APA Fele Csabagyöngye, a többi meg kecskecsöcsű...

ERIKA *(visítva felkacag)* Micsoda?

IBOLYA *(ingerülten)* Így hívják, na! Mi a fenét vihogsz... mint egy óvodás!?

ERIKA *(képtelen abbahagyni a nevetést)* Hogy mondta... kecske-micsoda?

MÁRIA Erika, ne idétlenkedj!

APA Nagy, lógó szemű fajta... cuppogós, lédús! De ha egy kis pénz kerül, lecserélem az egészset valami jobbra, leánykára, vagy rizlingre... sárdonéra...

A Fiú véletlenül lesodor a polcra egy elfelejtett régi poharat. Éles zajjal fröccsen szét a kővön

APA *(berohan, ingerülten)* Ne törjél, Józsi! Ne törjél... az istenit!... feküdj le szépen az ágyra... és ne nyúlj semmihez!

IBOLYA A pincét látták már?

ERIKA *(keservesen)* Hát az is van?! Pince is...

APA Hozom a gyertyát... jöjjenek!

Az Apa nyomában bevonulnak a pincébe. A Fiú csendben előveszi a sarokból a seprűcsonkot, rozsdáttá személtapátot. Szilánkokon lépdelve óvatosan kezdi összesöpörni a törmeléket

MÁRIA *(öblösen, a föld alól)* Milyen hűvös van itt... És csend...

APA Na, hallja... a föld alatt vagyunk... Apámnak tízszer ekkora pincéje volt... valóságos jégverem... egyszer kicsi koromban bent felejtettek... kiabálhattam reggelig, a kutya sem hallotta... *(Ibolyának)* No, nézd! Csak nem sajnálsz!? Te buta, te! Hát élek, látod! *(Megcsókolja)* Sőt, ennél vadabb dolgok is történtek velem, kéremszépen... hetvennégyben, úgy megütött az áram, hogy itt bement... itt meg kijött... Égett hús szagom volt... úgy éljek... mint a

flekkernek... két napig azt se tudtam, ki vagyok... Se kép, se hang... ahogy mondani szokás...

Közben a Fiú összesöpörte a szilánkokat, és nesztelenül beleöntötte a szemetes-vederbe

MÁRIA *(kijön a pincéből)* Nagyon szép minden... a szőlő is, a ház is... használják egészséggel...

IBOLYA Ne menjenek még...

MÁRIA Muszáj, mindjárt sötétedik...

APA Dehogy... fényes nappal van még, csak koszos az ablak...

IBOLYA Hétfőn villany is lesz, azt mondták...

APA Épp csak vissza kell kössék... sokáig nem lakott itt senki...

MÁRIA Későre jár... és még ki se csomagoltunk... *(Mosolyog)* Hoztunk egyet s mást... Az „ifjúházasoknak”... Erika! Hova tettük a szatyrokat...

Erika behozza a szatyrokat – három hatalmas, tarka degeszt

APA *(döbbenet)* Istenem... ezt mind nekünk?

MÁRIA Ebben ruhák vannak... mindhármatoknak, majd kirakod később, két meleg takaró... egy tollas kabát... nézd, milyen jó meleg... ebben meg evőeszközök, tányérok... egyből a polcra rakjuk, ne kelljen kétszer...

IBOLYA *(zavarban)* Segíthetek?

MÁRIA Persze... hiszen a tiéd...

APA *(könnyekig meghatva)* Mért nem szólt, legalább kihozni segítetttem volna... te jó ég!... mennyi holmi...

A szatyrokból mindenféle konyhai cuccokat, evőeszközöket, tányérok, sót, borsot, cukor-tartót, törülközőt, edényeket vesz elő. Még tükröt is hozott. Sőt egy rizspapír-ernyőt is a lámpára. Elrendezi őket szépen a polcokon, asztalon, ágyon. Egy fiatal anya gondosságával, szeretetével – és mégis valami furcsa tökély, szűzies sterilség van minden gesztusában. Az Apa folyton körülötte lábatlankodik, nem győz hálálkodni a nagyvonalú ajándékért

MÁRIA Még függönyt is találtam... kicsit rövid... de egyelőre jó lesz...

APA Én nem is tudom... ezt soha nem fogjuk tudni... igazán... Nézd, mennyi konzerv, Józsi... karácsonyig el leszünk...

Józsi ölébe önti – a fiú simogatja, forgatja a színes külföldi konzerveket. A lányok is mellé kuporodnak az ágyra – egymás kezéből kapkodják az élénk színű, csillogó dobozokat – rajtuk vidám tehenek, egészséges, tiszta arcú férfiak, melegszerű háziasszonyok – úgy nézik a konzerveket, mint egy filmet, nevetve kommentálják

IBOLYA Rádiót nem hozott?

MÁRIA Sajnos, az nincs a csomagban... *(Az Apának)* Mert hogy ezt segélyként kapjuk, külföldről...

ERIKA Az enyém itt van... *(Előveszi a kabátjából)* De állandóra nem adom...

IBOLYA Kár... olyan csend van itt néha... *(Kunyizósan)* Erikaaaa!

ERIKA *(indulattal)* Még mit nem! Háza is, meg mindened!

MÁRIA Lányok! Ne veszekedjete...

Apa elégedetten néz végig a prэшázon, sokkal otthonosabb, lakályosabb lett. És mintha direkt lenne: a rádióban épp egy érzelmes, édes lassú szám megy, szenvedélyes vonósokkal, búgó vokállal

APA *(lelke mélyéig meghatottan)* Mária... én nem is tudom... ez az egész... mit mondjak... *(Hirtelen lelkesedéssel)* Megengedi?

MÁRIA Tessék?

APA Szabad...

MÁRIA Ne... Későre jár...

APA De hát avató van... házavató...

MÁRIA Majd máskor... jövőnk még...

APA Egyet... A sok jóért, amit értünk tett... Engedje meg! *(Mária elé áll. Különös, suta szertartásossággal, mint egy elsőáldozó)* Szabad?

MÁRIA *(zavarban)* Hát jó... nem bánom...

ERIKA *(súgja Ibinek)* Táncolni fog... Nem hiszem el... Táncol, nézd!

IBOLYA Ha ezt a többiek látnák... Erika! *(Egymásba bújnak, nevetnek)*

APA Mikor először megláttam... emlékszik... az állomáson... nem hittem volna...

MÁRIA Mit?

APA Hát hogy... egy nap majd... így...

MÁRIA Én se... nagyon dühös voltam magára...

Csend, táncolnak

APA Soha... de soha nem fogom elfelejteni, amit ... Ibikéért és értem... soha!

MÁRIA *(kacag)* Viselje jól magát... és vigyázzon a lányra! – Szám vége, azt hiszem... köszönöm a táncot

APA Pillanat, még ne üljön le... pillanat... Van még valami! *(Beszalad a pincébe, két poros, pókhálós palackkal tér vissza)* A ház termése... Legalább tíz üveg maradt a hordó mögött... Nézze, milyen tiszta... Mint a borostyán... *(Beletörli a kabátujjába, a gyertyához tartja)* Megvan ez hét-nyolc éves is... Hol vannak a poharak?

MÁRIA József... kérem...

APA Mindjárt... egy pillanat... az avatás öröme... *(Hangja remeg a bor közelségétől)*

MÁRIA Megígérte...

APA Csak egy pohárkával... az egészségünkre... *(Kirakja a poharakat az asztalra, arca sápadt, nyirkos – látszik, hogy legalább három hete nem ivott)*

MÁRIA Azt mondtuk, egy pohárkával se...

APA *(egyre idegesebb, kapkodóbb)* Csak most az egyszer... az új lakás öröme... hogy ilyen szépen... és az Ibikével együtt... önállóan... Hol az ördögbe az a dugóhúzó?!... csak egy pohárkával...

IBOLYA *(vad indulattal kirántja a kezéből a palackot)* Nem iszik! Megértette! Egy kortyot sem! Semmit! *(Bevágja az üvegeket a pincébe. Mint hasas gránát robban szét a falon a két súlyos palack.)*

APA *(riadtan)* Bocsánat... én nem... nem akartam...

Rossz, zavart csend

MÁRIA Erika, öltözz... Hosszú az út... csúszik is...

APA Elkísérem magukat! *(Vesz a kabátját)*

Nehéz szuszogás, cipekedés, fűjtatás hallatszik kintről

GYUSZI *(hangja)* A rák rohassza szét ezt az egész hegyet... hú, de meredek, de kint van a világból... hogy a fene essék bele... *(Vörös, izzadt arca megjelenik az ablak négyzetében)* Na végre! Ez az?

Nagy nyögéssel letesz a válláról valami nehezét

APA Ez meg hogy kerül ide?

FIÚ Kérdezte... hogy hol lakunk? mit csinálunk?

GYUSZI *(bejön)* Világvége... az biztos! Ide nem sűrűn fogunk kijárni...

APA Most se hívtalak... Mit akarsz?

GYUSZI Kijöttem... lássam, hogy s mint vannak...

APA Így... láthatod...

GYUSZI Szépen berendezkedtek... jól van! *(Erikára)* És ő a... a mostohám?

ERIKA Hát nincs szeme... Ott ül, ni! *(Elkacagja magát)* Még hogy én! Jól nézünk ki! *(De azért hihetetlenül élvezi, hogy meggyanúsították)*

GYUSZI *(Ibinek)* Bocsánat... alig látni valamit ebben a sötétben... Gyuszi vagyok...

FIÚ Az öcsém...

IBOLYA Ibi... Vékás Ibolya...

GYUSZI *(a gyertya fényében nézi egy darabig, gusztálgatja – majd félig tréfásan)* Mit ne mondjak?! Rosszabbra számítottam... *(Kacag)* Aztán vigyázzon az apámra... ne igyon sokat, mert a maradék esze is elmegy... *(Megöleli az „öreget”)* Ugye, apám?

APA *(leszedi a kezét magáról)* Nem így váltunk el, Gyuszi... nem ilyen nagy barátságban!

GYUSZI Azért jöttem, na! Békülni... Apám is hülye volt, én is hülye voltam...

APA Kirúgtál a saját házamból...

FIÚ Ne kezdjék megint!

APA *(keményen)* Kítettél a házból – igen, vagy nem!?

GYUSZI *(dühvel, fájdalmasan)* Az istenit magának! Nem érti, hogy békülni jöttem! Ajándékot is hoztam... és akkor így fogadja az embert! Hát veszekedni akar?!

IBOLYA *(Gyuszihoz)* Mit hozott?

GYUSZI Na, végre egy normális kérdés... *(Az Apának)* Látja, ezzel kellett volna kezdenie! Segíts, Józsika, hozzuk be! *(Útban kifelé)* Úgy cipeltem itt fel a hegyen, mint egy Jézus Krisztus, és akkor még le is szűrik az embert... *(Kimennek)*

ERIKA *(Kikukucskál az ablakon)* Egy TV! Igazi, nagydobozos TV!

A két testvér nyögve, lihegve becipeli a pokrócba csomagolt TV-t

GYUSZI Használt... de jó... Régifajta csöves... azt mondják, ez nem öli úgy a szemet... mint a maiak... Hova tegyük?

APA Oda valahová... a sarokba...

GYUSZI Na... ne morogjon már! Tiszta szívből hozom... Legalább nézze meg! *(Odamegy az Apához)* Látja... kicipeltem magának ide ezt a dögöt... Már csak ezért... az izzadtságért... apám, no! Béküljön ki!

APA Jól van! Ne dumálj annyit! *(Megöleli. Paskolják egymás hátát – hangosan, üresen)*

GYUSZI Egy-kettő... Dugjuk be!

APA Nincs villany!

IBOLYA Csak hétfőtől lesz...

GYUSZI Kár. Olyan szép képe van, hogy a falra lehetne akasztani... jó márka, Videoton... az már nyugatinak számít... Itt a szobaantenna is...

MÁRIA Bocsánat... nekünk lassan mennünk kell. Esteledik. *(Keresi a kardigánját, táskáját)*

GYUSZI Várjanak egy percet, jövök én is... két szót váltok apámmal, és mehetünk együtt... üljenek le!

IBOLYA Nem kér süteményt?

GYUSZI Egyet... ezt a kakaósat... köszönöm...

FIÚ Gyusziكا jól van?

GYUSZI Mint a császár... babazsúrban, mit képzelsz! Még kis zakót is csináltattunk neki...

APA Nyakkendővel, mi? Neked is volt... olyan voltál, mint egy kis miniszter... fehér cipőben...

ERIKA De édes lehet... istenem!

Hallgatnak. Rágnak. Ropog a keksz.

IBOLYA Vegyen még... az Otthonból kaptuk... Ez is külföldi... a keksz...

GYUSZI Jó is! Hát akkor... köszönök mindent... *(Máriának)* Mehetünk...

MÁRIA *(feláll)* József... Ibolya... vigyázatok egymásra... a Fiúra...

APA Mindent... de mindent nagyon... igazán! *(Próbál kezet csókolni, de Mária elhúzza)*

ERIKA *(odalép Ibolyához. Arca halott-sápadt, remeg.)* De jó neked... Ibi... saját házad, kinti életed... én meg... *(Hangja elcsuklik, zokogva kirohan)*

IBOLYA *(utánaszalad)* Erika... várj!

MÁRIA Majd én megvigasztalom... *(kimegy)*

Csend

GYUSZI Szóval... hétfőn majd kapcsolják be... ne felejtsek el!

APA Menned kell?

GYUSZI Muszáj... a gyerek miatt... én hozom... a zsúrból... fene messze van ez a hegy... *(A Fiúnak)* Minden jót, öcskös... Néha nézz be te is... annyit kérdezősködik utánad... hol a Joci? Mikor jön? Mikor bújócskázunk a Jocival...

FIÚ *(mosolyog magán)* Jó, hát velem könnyű... bújócskázni... *(Nyújtja a kezét, búcsúzól, de Gyuszi már továbblépett.)*

GYUSZI *(a küszöbön megáll)* Apám... izé... lenne még valami... egy kis munka... ha gondolja... hoztak egy teherautó fát... fel is hasogatták volna... de mit hizlaljak idegent, gondoltam... egy hét alatt megcsinálná... kaját is kap, egy kis pénzt is... mit szól?

APA Hogyne... Köszönöm... minden fillér számít, tudod jól...

GYUSZI Én ne tudnám... *(Körülnéz)* Jó kis ház... el lesznek itt... *(Kimegy)*

Apa nézi a szobát, elégedetten vigyorog – Ibolya bejön

IBOLYA Elementek...

APA Végre magunkban... *(Magához húzza, boldogan, birtoklóan)*

IBOLYA Szegény, Erika... úgy sírt! *(Utánuk néz a kisablakon)*

APA Egyszer fent, egyszer lenn... Mit csináljunk...

IBOLYA Azért a rádiót itt hagyhatta volna... hétfőig. Nem ettük volna meg!

APA Hagyd el... begyújtunk... melegítünk valami kaját... és be az ágyba... a sajátunkba!

FIÚ *(énekel)* „Ha nem szeretnélek, meg sem keresnélek, ezt az kegyetlen sárt, nem gyúrnám térted...”

IBOLYA *(nézi nevetve)* Mi az? Megbolondultál?

FIÚ Rádió helyett... sajnos, külföldit nem tudok... *(Vidáman, talán kissé túl vidáman énekel. Ibolya dűnnyög hozzá.)*

9. A REPÜLÉS

Másnap délután. Ibolya kint áll a kertben és az ablakot pucolja, bő vízzel, lihegve – két ronggyal kívül – belül egyszerre. A Fiú bent a szoba földjén ülve házat csinál a kutyának. Tíz ujjá, mint a polip csápjai körülölelik, simogatják a fát, szinte lélegzik kezében a kalapács.

Ibolya bekönyököl az ablakon, nézi.

IBOLYA Soha nem ütöd meg a kezed?

FIÚ Nem... vigyáznak egymásra... ide nézz!

Szédült gyorsasággal szegeket döf a fába, és két ütéssel beveri őket. Mint egy férfi, aki imponál

IBOLYA *(tapsol)* Mint a villám! *(Csend – kis idő múlva)* Te, Joci... te sohasem is láttál?

FIÚ Nem... néha úgy emlékszem, hogy láttam... kicsi koromban...

IBOLYA De nem?

FIÚ Nem... így születtem... látod, szemem sincs... de három-négy éves koromig... azt hittem, hogy látok...

IBOLYA Hogy látsz??

FIÚ Igen... hogy ugyanolyan vagyok, mint a többi gyerek...

IBOLYA Ne! Ezt nem mondod!... Azt hitted, hogy látsz?

FIÚ Igen... El se tudtam képzelni, hogy mit látnak a többiek, amit én nem... egyáltalán mi az, hogy látás?

IBOLYA Hát az, hogy... látás... hogy kinyitja az ember a szemét és lát...

FIÚ De hogyan? Mit? – Egyre jobban kínozott... mindenfélét kitaláltam, hogy rájöjjek.... egyszer anyámék bent voltak a házban, én kint az udvaron játszottam... fogtam egy kis sarat és bekentem az arcomat. „Mama, mama – kiáltottam. Anyám odajött az ablakhoz, és felkiáltott: „Mit csináltál magaddal? Nézd meg a gyereket, csupa sár!” – mondta apámnak, ő is odajött az ablakhoz, jól leteremtett... Áhá – gondoltam – szóval ők onnan, messziről is ki tudják tapintani a sarat az arcomon... tehát a látás az olyasmí, mint egy hosszú, észrevétlen kéz, amely a látó emberek szeméből messzire ki tud nyúlni... „Hát persze! Ezért mondják azt, hogy simogató tekintet, megverte a szemével, szemmel tartotta... bizony!” – Napokig nem tudtam aludni az örömtől... „hogy értem már! – megértettem a látást”... És soha többé nem kínozt, hogy mi az... azóta sem... pedig tudom, hogy nem így van...

Ibolya olyan áttetsző, gyereki belefeledkezéssel hallgatja, mint egy mesét – hangja is elvékonyodik az átéléstől

IBOLYA És aztán... még... mesélj még...

FIÚ Aztán jött a madár... azzal sokkal több bajom volt... igazából a mai napig nem tudom elképzelni...

IBOLYA A madarat?

FIÚ Nem... a repülést...

IBOLYA Hát hogy kinyitja a szárnyait... és így csinál... Várj, megmutatom... *(Beszad, felemeli a Fiú karjait, és néhányat csap velük)* Így... és mivel könnyű, felszáll és repül... nem nehéz... érted már?

FIÚ Ezt tudom... ezt a csapkodást értem... És mégsem! Amikor kicsi voltam... egyfolytában fent volt a fejem az égen... hallottam, hogy ott vannak... a hangjukat is... ahogy énekelnek, kárognak, búgnak... azt is hallottam, hogy kisebbek meg nagyobbak is vannak... de hogy hogy néznek ki és főleg hogy jutnak oda fel, ahol semmi sincs... ezt az istennek se bírtam megérteni, hiába magyarázták... néha órákon át ültem az udvaron, és hallgattam, hogy suhannak és csivitelnek fölöttem... és úgy elszorult a szívem... én meghalok, ha ezt meg nem értem... Addig könyörögtem apámnak, hogy egyszer hozott nekem egy madarat... ilyen kisebb fajtát, kanárit vagy pintyet... de lehet, hogy verebet... kalitkában... bezárkóztam a szobába, óvatosan benyúltam a kalitkába, és hosszú hajsza után végre sikerült kézbe kaparintom... forró volt és úgy vert a szíve... végigtapogattam tetőtől talpig, a kis lábát, csőrét, fejét, szárnyát, mindenét... egy idő múlva nagyjából már el tudtam képzelni, hogy néz ki, mi hol van rajta... „De vajon hogy repül?” – Mama azt mondta, hogy gyorsan csapkodnia kell a szárnyaival... és az enyém verdesett is rendesen... kissé lazábban fogtam, s az ujjaimból kis kalitkát csinálva próbáltam helyet adni neki, hogy repülni tudjon... perceken át kétségbeesetten csapkodott a szárnyaival... megállás nélkül... „Szóval ez a repülés! – mondtam magamban – Ez kell, hogy legyen... mi más?” – Ez a kétségbeesett vergődés... *(Arca eltorzul)* még most is itt érzem a tenyeremben... – És hiába tudom, hogy a repülés valami könnyű, lágy dolog... mama azt mondta, olyan, mint a kendőjének érintése az arcomon... hiába... számomra ez a csapkodás, ez a kétségbeesett vergődés... ez marad a repülés... és úgy csodálom a madarat, hogy közben még énekelni is tud... *(Megáll)* Mi van?!... mi történt?

IBOLYA *(zokog)* Én nem akarok nem látni... Inkább haljak meg... Én látni akarok... mindig!

FIÚ De hát ki mondta.... hogy ne láss!? Ibike... nem történt semmi! Épp vagy, egészséges... hallod?! Nem történt semmi...

10. HÁBORÚ

Apa belép fáradtan, idegesen. Kezében fejsze, a másikban törődött, fekete táska. Körülnéz a félhomályban

APA Mi az? Miért sír?
FIÚ Nem tudom...
APA Hogyhogy nem tudod?! *(Lehajol hozzá)* Ibike?! Mi baj? *(A Fiúhoz)* Mi történt?
FIÚ *(megvonja a vállát)* Semmi...
APA *(földhöz vágja a táskáját)* Ne idegesítsetek, az istenit! Egész nap dolgoztam, alig állok a lábamon! Halljam, miért sír! *(Megrázza Ibolyát)* Hallod?! Mi bajod? *(A Fiúnak)* Megütötted? Mondtál neki valamit?
FIÚ Nem... esküszöm!
APA Valaki nem sír csak úgy... semmiért! *(Rángatja Ibolyát)* Felelj már, mi van!
IBOLYA *(elhúzódik)* Semmi... nincs semmi... csak úgy megsajnálтам...
APA A Józsit?!... Miért?
IBOLYA Hogy nem lát...
APA De hát tegnap se látott... a múlt héten se... akkor nem sajnáltad?
IBOLYA Nem...
APA *(felcsattan)* Te nem vagy normális... komolyan... ezért sirattad?!
IBOLYA Úgy megsajnálтам...
APA Jó, hát akkor sirassad! *(Ibolya feláll, megtörli az arcát)* Hozz egy kis meleg vizet a lavórban, teljesen eldagadt a lábam... ni, hogy lüktet! – A kezemet is feltörte... csupa vérhólyag minden! Hogy az isten rohassza meg!

Ibolya az ágy elé teszi a meleg vizet, Apa óvatosan belerakja a lábát

FIÚ Nehéz volt?
APA Mint a görcs! Csupa vén, bogos, göcsörtös bükk... szétmegy az agyad, amíg meghasad... nem viccelek... volt, hogy ötödszörre sem sikerült kettévágni... Nem csodálom, hogy nem vállalta senki... egy hónap alatt se végzek... *(Keserűen)* Nézd meg! Ott a napi kereset a táskában...
IBOLYA *(kíváncsian kinyitja – két rántott húsos, vaskos szendvics fordul ki belőle)* Ez? Két szendvics...
APA Egyétek meg... megszárad...
IBOLYA Ez minden?!...
APA Meg egy kis pénz... Nyolcszáz!

Kirakja az asztalra, pár gyűrt bankjegy, némi apró. Ibolya és a Fiú hallgatnak. Az Apa törődötten elmosolyodik

(Ibolyának) Nézz csak bele az oldalzsebbe is...

IBOLYA *(kivesz egy recsegős papírt, lassan kibontja – felkiált)* Egy kendő! Ciklámen kendő! De gyönyörű... Ezt nekem vette?! Jóska... *(Nyakába ugrik, megcsókolja – ugyanolyan féktelen, vad, gyermeki örömmel, mint a kiskutyánál)* Kendőt vett a Ibinek... *(Az ablakhoz viszi)* Nem is lila, de ciklámen kendőt...

APA Nézd, hogy örül... csak meg ne bolondulj, te!

FIÚ Mutasd nekem is!

IBOLYA *(végigsuhintja az arcán)* Érzed, milyen könnyű... istenem, be szép...

APA *(elrakja a pénzt az asztalról – a Fiúnak)* Öcséd helyében úgy szégyellném magam, mint egy disznó... *(Dühvel)* Két szendvics és nyolcszáz forint... a derekam leszakadt... és mikor eljöttem, úgy állt a kapuban, úgy nyújtotta a kezét, hogy még meg is kellett köszönjem... *(Beleköp a lavórba)* A szarházija!

FIÚ *(békítően)* De a TV-t azért ideadta... az se két forint...

APA Ki tudja, miféle kacat... a Gyuszi TV-je! Hiszem, ha látom... Ibike, nyomd be...

IBOLYA Majd hétfőn... *(Észbe kap)* Jé, tényleg! Hétfő van! *(A kapcsolóhoz lép – 40 Wattos fényár)* Józsi, Jóska, nézzétek! *(Kapcsolgatja)* Van villany... Itt a villany! És mi állatok, itt vakoskodtunk egész nap a sötétben... *(Megöleli a Fiút)* Van áram!? Hallod?!

APA Jól van... nyomd már be... és fordítsátok erre...

IBOLYA Jóska! Hadd hozzam be a Dzsesszit... csak ma este... ilyent még úgyse látott... Berakjuk szépen a kis házába... nem fog bepisilni.

APA Jó... de ha még egyszer meglátom idebent, kivágom... Nem fogunk embert nevelni a kutyából!

Ibolya kiszalad a huskyért, majd bevackol a lábát áztató Apa mellé. A TV lassan melegszik, beszélni kezd, aztán megjön a kép is. Második világháborús összeállítás, fekete fehérben villogó képek, torlódó halottak, robbanások – kisemberi snittek, nagytotálók.

Elsőnek egy jóarcú, vagány férfi hosszan integet a vonat ablakából. Aztán srapnelek és riadt trénllovak, és felfordult páncélautók végtelenségig pörgő kerekükkel. Majd geometrikus csapattestek vonulnak, mint a hangyák országában, és alattuk a nagy gyászinduló Sosztakovicstól, finoman, fülbemászóan. Sic transit... Hosszú svenk egy sárban úszó tömegsírról, partján ásót támasztó értetlen helybeliek, parasztok. Két füstölőt lóbáló tábori pap, süvegben, stólában, mintha valami jelmezbálból tévedtek volna ide. Jóskaék egyre nagyobb átéléssel figyelik az adást.

A képernyőt nem is látjuk, csak a szürke villódzást az arcukon

IBOLYA Hogy integet, szegény... majd kiesik az ablakon...

FIÚ Kicsoda?

APA Egy baka... valaki... viszik a frontra, azért...

IBOLYA Te, ez pont olyan mint a... tudod... milyen Feri bácsi... annak is ilyen nagy röhögős szája lehetett fiatal korában...

APA Hát ez nem sokáig röhög... az biztos! Százból egy vagy kettő, ha hazajött...

FIÚ Most mit van?

APA Semmi... menetelnek... nem érdekes...

IBOLYA *(ijedten)* Jesszusom... ezek mind halottak!

APA A nyomorultak!... No... ti is jól elkerültetek hazulról...

FIÚ Mi az? Mondják már!

APA Tömegsír, fiam... tömegsír...

IBOLYA Hány ember lehet? Száz... kétszáz...

APA Viccelsz? Ezer... vagy még több... akár tízezer is lehet, mit képzelsz? Száz embert el se temetnek egy háborúban... nézd meg, hányan ássák... legalább ötvenen...

FIÚ Magyarok?

APA Nem... parasztok... helybeliek...

FIÚ De a halottak...

APA A halottak?... mindenféle népek... de leginkább magyarok...

IBOLYA Az a vonatos is ott van köztük, ugye?

APA Persze... másképp mért mutatták volna...

IBOLYA Hogy integetett szegény!... majd kiesett az ablakon... anyának, apának nem integet így az ember...

APA *(a hirtelen ijedtségtől még fel is ugrik)* Püff! A nyomorultja... Ezt jól elkapta!

IBOLYA Telibe, mi!? Pontosan telibe...

FIÚ Mi az? Kit kapott el...

APA Mert épp felugrott... ha nyugton marad, megússza... *(A Fiúnak)* A bomba, na! Vagy mi a fene... a gránát... telibe kapott egy embert...

FIÚ Magyart?

APA Hagyd már ezt a magyarozást... nem mindegy! *(Ibinek)* Sőhaj se maradt belőle... mint amikor falhoz vágják a görögdinnyét...

FIÚ *(beleborzong)* Az micsoda fájdalom lehet...

APA Ugyan! Püff és kész! Lehet hogy meg sem érzi...

FIÚ Most mért mondja?! Amikor minden íze, porcikája szétszakad... és egyszerre fáj minden... az egész ember... iszonyú lehet!

APA De legalább nem tart soká... püff, volt nincs... inkább így, mint hónapokig rothadni, nem? *(Ibinek – szűken)* Megbolondultál... hova jössz már?

FIÚ Most mit csinálnak?

APA Tudom is én... füstölik őket... *(Ibinek, halkan)* Na macerálj! Na!

FIÚ A halottakat... kicsodák?

APA A papok, kik! Füstölik... aztán megáldják... és jöhet az oltott mész!

FIÚ A mész?!

APA Mit képzelsz?!... ha tíznél többen vannak, muszáj... a járvány miatt... a Bús Pista bácsi mondta... szanitéc volt... *(Ibinek)* Az istenedet, agyonnyomjuk a kutyát! Hagyjál már...

IBOLYA *(súgja)* Csak egy kicsit... úgy vártam...

A Fiú ölbe veszi a huskyt, kicsit felhúzza a TV hangját

FIÚ Hogy néznek ki?

APA A papok?

FIÚ Nem! A halottak...

APA Hogy érted?

FIÚ Hát... hogy hogy fekszenek...

APA Hogy... egymás mellett, mint a gyufaszálak...

FIÚ De arccal felfele?

APA Még szép!... csak a gyilkosokat temetik lefele... vagy már azokat se! *(Felcsattan)* Megörültél... Ibi, a mindenedet! Ne nyúlkálj már!

IBOLYA Ó, de kényes... ne féljen, nem eszem meg!

APA Tessék! A víz is feldőlt!

IBOLYA Majd feltörlöm... *(Visszahúzza az ágyba)* Na... csak egy kicsit...

A Fiú közelebb ül a TV-hez, arcához szorítja a kiskutyát, duruzsol neki

APA *(suttogja)* Ne izélj már... hulla fáradt vagyok...

IBOLYA *(kajánul)* De azzal csak nem dolgozott... Vagy azzal is vágta?

APA Ne nyomakodj már! Mindjárt leesünk!

IBOLYA Csókoljon meg legalább! Egész nap vártam, hogy megjöjjön...

Mocorgás, szuszogás, recsegés, nehéz testek fordulása. A TV-ben egy szakértő rámutat a keleti front összeomlásának szükségszerű voltára. A fáradt, kivérzett arcvonal, a hátország kétszínű magatartása, az újoncok kiképzésének elhibázott koncepciója... stb.

APA Elég! Fáradt vagyok... mondom!

IBOLYA Itt nem is olyan fáradt... érzem én...

APA Egy kicsit... félórácskát hagyjál!

IBOLYA De hát nem kell semmit csinálnia...

A Fiú még közelebb húzódik, már-már rátapad a képernyőre, fel is húzza, szinte ordít – de csak átjön a nesz

APA De erőszakos vagy, az istenedet... mondom, hogy hagyjál!

IBOLYA Ne lökdössön már... Hallja!... feküdjön nyugodtan... jó lesz, meglássa... bízza csak rám... vigye innen a kezét...

Érezni, hogy a lány teljesen beindult, már nem lehet megállítani – magukra rántja a takarót, nehéz, nyögős, lihegős birkózás – fáradt pankráció a megváltó kéjért. A TV egyre hangosabb, de nem tudja túlharsogni a száraz ágé zenéjét. Végül összeszorított fogú vad hajsza után, – mint amikor bozótosban menekül az állat – Ibolya kicsikarja a magáét, hirtelen felszakadó nyögésként köszönt rájuk a beteljesülés. Már a himnusz megy a TV-ben, vagy a „bolhák”.

A Fiú ráborult a képernyőre. Öleli, mint egy nagy mackót. Alszik.

11. ÁLOM

A vak ajtókeretben magas, fehér fátyolos nő jelenik meg. Odalép a bolhás képernyőt ölelő Fiúhoz. Megrázza, halkán, gyöngéden.

MAMA Ébredj, Joci... nincs időm.... ébresztő, kiscsókaám!

FIÚ *(megérzi a Mama illatát, félálomban)* Mama... Itt vagy?! *(Arcához szorítja a kezét)*

MAMA Figyelj rám... sietnem kell! Várnak...

FIÚ *(beles a fátyol alá)* Jézusom, mi ez? *(Felhajtja a fátyolt – anyja arca csupa rücskös sár, mint amilyent a kocsik dobnak a ház falára)* Mama! Hogy nézel ki!?

MAMA *(felemeli a szoknyáját, mutatja a combját, ölét, lábaközét)* És itt is... itt is... mindenütt...

FIÚ Hozzak vizet?

MAMA Hagyd... nem sár, hanem a bőröm... a húsom... Nyúlj hozzá! Érzed? – Mindig mondták... hogy porrá válunk... soha nem értettem hogyan... hát így... *(Megtörli az arcát, és az ujjain levő porra)* Az én testem... az én vérem... *(Elfújja)*

FIÚ Gyere, ülj le...

MAMA *(belevág)* Nem lehet... értsd meg! Estére odaát kell lennem...

FIÚ Hol?

MAMA *(fakón kacag)* Hát a túlvilágon... kis okosom... odaát! *(Nyugtalanul)* Kint vár a kocsis... a többiek... nem szabad megvárakoztatni őket... *(Hangjába egyre érezhetőbb szorongás költözik)* Csak egy percre ugrottam be... mert... mert nem tudtam elbúcsúzni az apádtól... Vigyázz rá, Joci... megígéred?! *(Suttog)* Ő még nem tudja, hogy...

FIÚ Hogy meghalsz?! Dehogynem... A koporsót is megvette... a szemfedelet, gyertyákat is... ott van minden a kamrában... És nekünk is elmondta már... többször is... hogy hamarosan nagy szomorúság vár ránk...

MAMA Tudom... és mégis! Nem készült fel rá... Azt hiszi, hogy meghalok és leszek tovább! Látom a szemében... Félttem apádat, Joci... nagyon félttem... Vigyázz rá! *(Türelmetlen, már indulna)*

FIÚ De hogy, Mama? Mit csináljak?!

MAMA Nem tudom... ne hagyd, hogy sírjon... szét fog folyni az élete... olyan gyenge szegény! *(Furcsa, sípoló hang kintről, mint a vadászok infra-sípja – éles, alig hallható.)* Mennem kell... *(Kapkodva igazítja a fátylát)* Vigyázz apádra! *(Indul ki)*

FIÚ *(belekapaszkodik)* És én... Mama! Én!?

MAMA Nem tudom... Te okos vagy... *(Próbálja kiszabadítani magát a Fió kezéből, menekül)* Nem hallod!? Várnak... *(Kitépi magát és eltűnik a sötét keretben)*

FIÚ *(utána botorkál)* Mama... várj! Mama... *(Az ajtó zárva – indul vissza, az ágy felé – suttogva)* Itt volt a mama... Apa, hallod?... itt volt! *(Az ágy üres)* Mi ez? Hol vagytok? *(Végigtapogatja az ágyat, asztalt, a szanaszét heverő tárgyakat – egyre kétségbeesettebben keres, kapkod, mint aki eltévedt)*

Ibolya oson be az ajtón – a verőfényes, vakító nappalból. Kezében egy marék porhó. Nesztelenül lopakodik a Fió mögé

12. A CICI

Finoman kis havat fúj a nyakába. A Fiú megborzong.

FIÚ Ibi? Te vagy?

Hátranyúl, keresi a lányt, az hangtalanul kisiklik előre – majd hirtelen, visongva

IBOLYA Itt a tél... halihó! Felébredt a hétalvó...

És maréknyi hóval jól megmossa az Fiú arcát. Józsi kapálózik, prüszköl, menekül. Ibolya visítva a nyomában, „fürdeti”, csipkedi, ahol éri – inkább gonoszul, mint játékosan. A Fiú beszorul a sarokba, Ibolya lassan közeledik, és valami régi gyerekkori felelgetőst dúdolva, lelecsap „áldozatára”

„Első hó, első hó... fiúkának az való!” – „Hova te? A nyakába?” – „A nyakába! Brrr!” – „És utána hova te? A hasára?” – „A hasára! Brrr!” – „És azután hova még?”

FIÚ Elég már! Ibike, könyörgöm! Elég! *(Bemenekül a takaró alá)* Mi ez?

IBOLYA Hó... Leesett az első hó...

FIÚ De hát még csak...

IBOLYA Olyan gyönyörű... Minden csupa fehér! Minden! *(Gonoszul)* Hozzak még?

FIÚ Ne! Kérlek, Ibike!... Úgy fázom! Inkább tégy a tűzre!

IBOLYA Nem lehet, a fát is betemette... fát, fejszét, mindent! – Ha látnád a Dzsesszit, hogy örül... ez kész nyár neki, biztosan... *(Befészkeli magát a Fiú mellé az ágyba)* Ennyire fázol? – Add ide a kezéd... megmelegítem!

FIÚ *(elhúzza a kezét)* Ne! A tied még hidegebb... *(Hallgatnak)* Miért nézel?

IBOLYA *(csodálkozva)* Honnan tudod?

FIÚ Érzem... Néztél, ugye?

IBOLYA Áhá... Néztelek... *(Csend)* Joci... igaz, hogy te még nem is csókolóztál?!

FIÚ *(zavartan)* Dehogynem!

IBOLYA Kivel?

FIÚ Nem mondom meg...

IBOLYA Mert senkivel, ugye? *(kacag)* Senkivel!

FIÚ Hidd azt...

IBOLYA Na, mondd már meg!

FIÚ Rég... amikor kicsi voltam...

IBOLYA Milyen kicsi?

FIÚ Nagyon... ekkora... egyszer anyukámmal...

IBOLYA *(visítva kacag)* Nem, ez nem ér! Az puszi volt...

FIÚ De nem! Igaziból... az óvodában állandóan az ment, hogy így a csókolózás, úgy a csókolózás... és velem senki nem akart... folyton csak kacagtak rajtam...

IBOLYA És megcsókolt... úgy igaziból...

FIÚ Hogy lássam, milyen... De utáltam nagyon... nyálas volt, és nyúlós... mint a tojásfehérje...

IBOLYA *(vihog)* Miket mondasz?! – És azóta senkivel?

FIÚ Nem... izé... lánnyal voltam már... de csókolózni – az valahogy nem jött... majd ha szeretek valakit... nem?

IBOLYA Pedig jó... csak úgy üresben is... *(Feláll, kicsit távolabb megy – érezni, hogy valamire készül)* Joci... te egy kicsit se látsz? Egyáltalán?

FIÚ Nem...

IBOLYA Fényt se... sötétet se...

FIÚ Semmit...

IBOLYA *(egyre izgatottabb – egy félénk magamutogató kíváncsiságával felhúzza a blúzát)* Ezt sem?

FIÚ Nem... mi az?

IBOLYA *(kacag)* Te csak ülj ott... ne mozogj... mutatok valamit... *(Visszafojtott lélegzettel közeledik az arcához a cicijével – hirtelen hozzáérinti és elkapja)*

FIÚ Mi ez?

IBOLYA Na mi?

FIÚ Nem tudom... a vállad?

IBOLYA *(visítva kacag)* Még egyszer... de ne mozdulj, mert akkor nem ér! *(Megint közeledik, picit hozzádörzsöli az arcához, és hirtelen újra elveszi, mintha csiklandozná)*

FIÚ Az arcod? Olyan finom, meleg... Az arcod volt, ugye?

IBOLYA Az, persze... Akkor most egy másikat... Nyújtsd ki az ujjad... a nagyujjadat... így, és ne mozgasd... *(Felhúzza a szoknyáját, és a fiú arcát mereven figyelve, mint egy varánusz – lassan közeledik csípőjével a kinyújtott ujjhoz. Combja belső felével megérinti)*

FIÚ De forró... mi az?

IBOLYA Nem tudod? Tényleg...?! *(Szinte reszket a mulatságtól és izgalomtól)*

FIÚ Nem... Olyan furcsa vagy... *(Egyre feszültebb)* Mit kacagsz folyton?! A kezed is nedves...

IBOLYA *(elkapja a kezét)* Semmi... csak melegem van...

FIÚ De mi ez? Mit csinálsz?

IBOLYA Mindjárt meglátod... Nyisd ki szépen a szád... csak egy picit, résnyire... és figyelj... *(Fölé hajol, és anélkül, hogy hozzáérne lassan közelíti a cicijét a Fiú ajkához)*

FIÚ Mit csinálsz? Olyan furcsán szuszogsz!

IBOLYA Semmit... Maradj nyugton... jó lesz, ne félj...

Hirtelen kintről az Apa vadul, ököllel verni kezdi az ablakot. Ibi félreugrik, összerántja magán a blúzt, szinte állati félelemmel keres menedéket

IBOLYA Istenem! Ez hazajött...

FIÚ Mi az? Mi történt?

IBOLYA *(pánikban)* Nem csináltunk semmit, jó! Semmit! Joci,... Megértetted?! *(Bemenekül a kivágódó ajtó mögé)*

APA *(nekiesik a Fiúnak)* Kitaposom a beled, te szerencsétlen! Hát nem szégyelled magad!

Felrántja a holtta rémült Fiút és egy hatalmas pofonnal az ágy túlsó végébe küldi

FIÚ *(kétségbeesetten ordít)* De mi az?... Apám, az istenért... mi van?

APA Hogy mi van, mi? Hogy mi van!?

IBOLYA *(előbújik a sarokból – siránkozva, reszketve)* Én nem akartam... Mondtam, hogy ne csinálja!

FIÚ *(szinte zokog)* De mit? Mit!... Könyörgök, mi ez? *(Kézét kinyújtva keres valakit, akibe belekapaszkodhatna – válaszáért)* Apám... hol van!... mi ez az egész?!

APA De jól adod! Még sírsz is... te nyomorult! Itt kaplak a mellével a szádban, s még te könyörögsz... *(Megfogja, és egy mozdulattal kidobja, kilöki az ajtón)* Takarodj ki innen! Menj a szemed világába!

FIÚ Apám... az istenért! Hallgasson meg! Kérem... *(Kétségbeesetten veri, kaparássza az ajtót)*

APA Menj a pokolba! *(Rázárja – Ibihez fordul)* De ahogy láttam, te se nagyon tiltakoztál...

IBOLYA Nem bírtam vele... esküszöm... végig rajtam lógott... egész áldott nap... hogy csak egyszer... egyetlen egyszer... hogy ő még soha az életben...

A Fiú közben megkerülte a házat, kitapogatta az ablakot, öklével beveri az üveget, kétségbeesetten kapaszkodik befele, és ordít. Karjából ömlik a vér

FIÚ Hazudik! Apám... Hazudik... én nem tudtam, mit csinál... hát tudtam én! Esküszöm az élő istenre... higgyen nekem!

APA Jézusom... minden csupa vér! Állj meg, mit csinálsz... *(Kirohan)* Józsi, az istenért! Szorítsd a csuklódat... tartsd jó erősen... te hülye, te! Az kell, hogy elvérezz itt nekem... *(Óvatosan vezeti, támogatja befele)*

FIÚ Higgyen nekem, apám! Azt se tudtam, mi az... az arcomhoz nyomkodott valamit... hogy ez mi, az mi?... hát ki gondolta, hogy a... az izéje...

APA *(egy konyharuhával elszorítja, bekötözi a sebet. A riadt, sunyító Ibolyára néz)* Így volt, te kigyó?!

IBOLYA *(habozik, hogy mit mondjon)* Csak... kíváncsi voltam... hogy rájön-e...

APA És ezért rögtön a szájába kell nyomni?!

IBOLYA Ne üssön, hallja! *(Felkap egy fahasábot a kályha mellől)* Hozzám ne nyúljon!

APA Te bűdös kurva! Még te fenyegetsz... Takarodj ki innen!

IBOLYA Az én házam!

APA *(nekiesik)* Kitekerem a nyakadat, te ringyó, te!

IBOLYA *(kitépi magát a kezei közül, kirohan – kis idő múlva megjelenik az ablakban)*
Fog még sírni maga utánam... hallja... *(Elmegy pár lépést, visszajön)* Úgy fog sírni... mint a jégeső...

APA Tűnj el! Mert kimegyek...

IBOLYA *(elszalad pár lépést, megint visszajön – szinte dadog)* Fog még sírni... ne féljen...

Apa hirtelen felugrik – Ibolya eltűnik, mint a csík. Csak egy távoli vizes hógolyó csapódik még be az ablakon.

13. RÉSZEGSÉG

Apa bejön, becsukja az ajtót. Nézi a szétdúlt lakást. Fiú odabotorkál hozzá.

FIÚ Nem tudtam, mit csinál... esküszöm... *(Keresi, tapogatja az apja arcát)*
Elhiszi?... *(csend)* Ha tudtam volna, hogy mit akar...

APA *(rákiált)* Fejezd már be! Elment, vége! *(Csend)* Mutasd a kezed... *(Lebontja a kötést)* Hál'istennek nem ért eret... be se tudtunk volna menni... akkora a hó... én is visszafordultam, látod... *(Nézi a vágást)* Jól szétnyílt, annyi szent... ne szorítsd úgy... már alig vérzik... mindjárt bekötöm rendesen... *(Rongyot keres)* Teszek egy pokrócot az ablakra... megfagyunk reggelig... *(Félresepri a szilánkokat, felakasztja a pokrócot)*

FIÚ *(tapogatja a csuklóját)* De rossz szaga van...

APA Mit mondasz?

FIÚ Hogy rossz szaga van... Bűdös... a vér...

APA A tied... nem tetszik, ne szagold! *(Vizet tölt a lavórba)* Gyere, megmoslak...

Kezét is, arcát is lemossa, letöröli egy ronggyal – végül az egész fiú csupa vér

FIÚ Először... azt kérdezte... hogy csókolóztam-e?

APA Elég... mondtam már! Elég! A nevét se akarom hallani...

FIÚ Gondoltam... elmondom... hogy nem én voltam...

APA Kérdeztem?!

FIÚ Nem... csak olyan rossz, hogy hallgat...

APA *(csupa ideg minden gesztusa, szava)* Ide figyelj, Józsi... ha te lettél volna a hibás, érted... ha erőszakoskodtál volna... vagy mit tudom én... Akkor is... te az én fiam vagy, érted?!

Csend

FIÚ *(alig hallhatóan)* Mégis kikergetett!

APA Mert... mert előntötte az agyamat a vér... jövök haza fáradtan, alig állok... benézek az ablakon, és mit látok... itt térdel az Ibike tövig meztelen...

FIÚ *(belevág)* Ne beszéljünk róla... maga mondta!

APA Igaz! Szót se többet... Hogy fordulna fel ott, ahol van! – Gyere, betakarlak... feküdj le... hideg van.

Betakarja, vár egy picit. Óvatosan elindul a pince fele. A Fiú fülel.

FIÚ Apám...

Az Apa nem felel. Vigyázva kinyitja az ajtót, eltűnik a sötétben

Hol van?

Csend. A Fiú felkel, elindul utána. Üvegcsörrenés a pincéből

Mit csinál ott?

APA Semmit... *(Érkezik két palackkal a hóna alatt, megpróbál kitérni a Fiú útjából)* Valami zajt hallottam... patkány, vagy mi... *(A Fiú elébe áll, tapogatja, keresi apja kezét)* Elég, na! Ne fogdoss már... Eredj az utamból!

FIÚ Apám, az istenért!... Három hétig megállta...

APA Dehogyan iszom... bolond vagy! *(Kiszabadul, de a Fiú megy utána)*

FIÚ Akkor mi van a kezében?

APA Semmi... nem gondolod, hogy inni kezdek...

FIÚ Összeszedte magát... dolgozni is jár...

APA Dolgozni!? Azt! *(Keserűen nevet)* Éhbérért... a fiamhoz...

FIÚ *(Hirtelen elkapja az Apa kezét)* Adja ide az üveget... Adja ide!

APA Eressz el, mert agyonvágalak! Menj innen!

Vadul arrább löki, keresi a fiókban a dugóhúzó, idegességében mindent kiszór. Megtalálja. Kapkodva hajtja bele a dugóba. A Fiú előtte áll, és szinte gyerekhangon, fakón kérleli

FIÚ Hallgasson meg... Most az egyszer... kérem! Apám... Vegyen erőt magán...

APA Anyád halála óta egyebet se csinállok... folyton erőt veszek... *(Kitépi a dugót)* Elég volt! Rongy vagyok, mert iszom – és iszom, mert rongy vagyok! A többi leszarom! *(Egy húzásra magába dönti a háromnegyed üveget, olyan hévvel, szomjjal, mint az életéért inna)* Húh, de jól esett! De jó kis bor ez!

FIÚ Könyörgök, apám...

APA Menj a halálba! Hagyj békén engem!

Lehúzza a maradékot is. A szesz gyorsan lángra lobban benne. A Fiú lefekszik, magára húzza a takarót. Az Apa nézi. Közelebb jön

APA Azt mondta, hogy csókolózzatok, mi?

FIÚ Ne beszéljünk róla... maga mondta, nem?!

APA Hogy volt, na!?

FIÚ Hagyjon békén... fáradt vagyok...

APA *(kirángatja az ágyból)* Mi a fenétől vagy fáradt, mi? Itt döglesz egész nap... és akkor fáradt!

FIÚ Nem beszélek magával... mert részeg!

APA Elővette a mellét, hogy csókolózzatok... így volt! Te meg nem akartál... azt mondd!

FIÚ *(fájdalmasan)* Látja?! Nem hisz nekem!... Tudtam én...

APA Nem így volt?! Akkor hogy?... Tessék, mondd el, hogy volt! *(Próbálja kihúzni a második palack dugóját)*

FIÚ Apám... higgyen nekem! Nem csináltam semmit! Ártatlan vagyok!

APA *(hirtelen gyűlölettel, agresszivitással)* Az mindegy, érted!? Mindegy, hogy ártatlan vagy... Kit érdekel?! Arról sem tehetsz, hogy vak vagy, aztán mégis... – Mit gondolsz anyád mibe halt bele? A bánatba, abba! Eredj kapard ki a tíz körmöddel... majd ő megmondja... „Ártatlan vagyok” Egy

frászt! Azt megölted, ezt elkergetted... *(Rángatja, cibálja a dugót)* A rohadt anyádat, gyere már ki!

FIÚ *(lefogja)* Elég! Ne igyon többet!

APA Pusztulj innen... mert kitekerem a nyakadat! Te ártatlan, te! Inkább menj és kerítsd elő a lbit... menj... Ne bámulj! *(Kivágja előtte az ajtót)* Hívd vissza... mondd meg, hogy szívből sajnálom, nem akartam... na, eredj már! Vissza se gyere!

Fiú veszi a kabátját – indul. Apa hirtelen elébe áll

APA Nem mész sehova!

FIÚ Engedjen el... Meddig kínoz még?!

APA Józsi, az istenért... Ne haragudj... Beszélek össze-vissza... nem akarom, hogy elmenj! Bocsáss meg... *(Visszahúzza az ágyba – sír)* Részeg vagyok... hülye vagyok... úgy szeretlek, te gyerek, te... mint az életemet, úgy szeretlek... hát mi lenne velem nélküled?!

FIÚ Ne sírjon... most mit sír!?

APA Én belehalok abba, hogy elment... érted? Már kezdtem kimászni a gödörből... itt volt a széle ni, épp kidugtam volna a fejem... és akkor épp a saját fiam lök vissza... menj vissza a sírba, te öreg részeges... mit kapaszkodsz itt! Dögölj meg!

FIÚ Miért mondja ezt... miért mondja!

APA Hát milyen élet ez!? Én rongy vagyok, egyik fiam vak, a másik meg szarházi... hogy miért nem vágja agyon az ilyeneket az Úr? *(Kitántorog a ház elé, felkiált)* Miért nem csapsz már agyon, te rohadék... te világ szégyene, Atyaúristen! Az asszonyt elvitted, a becsületet elvitted, az lbikét, hogy fulladjon meg, elvitted... csak mi maradtunk, ez a vak gyerek meg én... nesze, vidd el őt is, aztán vágjál agyon... mit kínlódunk itt, mi? *(Megbotlik, elvágódik a küszöbön, beveri a fejét)* Jól van, kezdődik... csak rossz helyre ütött... *(Tántorog)* Na, gyere! Vágj ide... ne kímélj! *(Nekiesik az asztalnak)* Hol az a fene üveg?

FIÚ Feküdjön le... nyugodjon meg, apám... holnap elmegyünk és megkeressük... visszahozzuk az lbikét...

APA Kéne, mi!? *(Elkapja a fiú nyakát)* A szádra ne vedd, hallod!? Ha akarom, én megkeresem... én visszahozom... vagy elküldöm a jó kurva anyjába... megértetted?! ÉN! El a kezedd az lbiről... Az a lány neked nincs, érted? Ha az arcodra ül a mocskos valagával, akkor sincs... nem létezik! Világos?

FIÚ *(lefekteti)* Az... az, világos... jöjjön... aludjon már!

APA *(öklendezik)* Úh, de rosszul vagyok! Adj egy kis vizet... Szar ez a bor vagy mi? *(A Fiú megfogja a homlokát)* Húzd közelebb az a lavórt... már hányni se tudok... Öreg vagyok... és szarházi, mint a Gyszi... az az én fiam, nem te... az jól belém rúgna egyet... megdögölnék... és kezitcsókolom. *(Megtörli a száját, arca sápadt – reszket)* Hol vagy, Józsi... nehogy elmenj... gyere, bújj be mellém... úgy ráz a hideg... még, gyere közelebb... mert szétfagyunk itt reggelig... bújj hozzám... melegíts... úgy fázom, Józsi, úgy fázom...

Feje félreecsuklik, és már alszik is. Súlyos, kapkodó lélegzettel, mint a haldoklók

14. FAGY

Sötétedik. Csak a TV vibrálása deríti a szobát. Nyílik az ajtó.

FIÚ Ki az? *(Csend)* Van ott valaki?

IBOLYA Én... Visszajöttem!

FIÚ Mi?

IBOLYA Visszajöttem... hozzád...

FIÚ *(indulattal)* Takarodj ki innen!

IBOLYA Pszt! Hallgass!... felébred...

A Fiú kikászálódik az Apa mellől. Fojtottan, suttogva

FIÚ Tűnj el!... holnap visszaadjuk a házat, mindenedet... menj innen!

IBOLYA Ne beszélj így... miattad jöttem vissza... hát nem érted?! *(Megfogja a kezét, húzza magával a sarokba)*

FIÚ Ereszd el a kezem! Megörültél!?

IBOLYA Hallgass! Ne kiabálj!... azt akarsz, hogy felébredjen?!

FIÚ Engedj el! Hova húzol!?

IBOLYA Csak ide... hogy nyugodtan legyünk! Látod, már nem is húzlak... ülj le ide... dőlj rám nyugodtan... *(Simogatja, ölelgeti – egyre lázasabban, hevesebben)*

FIÚ Mit csinálsz, Ibi?

IBOLYA Semmit... azért jöttem, hogy... az első perctől kezdve... ahogy megláttalak... és utána is... mindig hozzád akartam érni... nem hiszed?!

FIÚ Mit akarsz tőlem?

IBOLYA ...amikor táncoltunk, és átöleltél... én úgy szorítottalak... nem érezted?... nem is akartalak elengedni... hogy az enyém vagy, érted?! Az enyém!

FIÚ Halkan, az istenért! Bolond vagy...

Hirtelen elhallgat, mozdulatlaná dermed

IBOLYA Mi van?

FIÚ Nézd, ugye?! – Érzem... minket néz!

IBOLYA *(kiles a kályha fölött)* Dehogy néz... alszik, mint egy disznó...

FIÚ Fel fog ébredni... menj innen! *(Próbál felállni)*

IBOLYA *(belekapaszkodik, visszahúzza)* Nem érdekel, ha agyonver is... el akartam menni... végleg... már majdnem a házaknál voltam... eddig ért a hó, a szoknyám is, mindenem csupa fagy volt... úgy fáztam, mint egy kutya... mégis visszajöttem... éreztem, hogy hívsz, hogy húzol...

FIÚ Nem igaz! – Te az apámé vagy... úgy ragaszkodik hozzád... becsül, szeret... az Otthonból is kivett....

IBOLYA *(indulattal)* Elég az apádból! Elég! – Nem érted... hogy én csak miattad... hát nem érted?! *(Megcsókolja)* Ne nyálazz... engedd a szád... rendesen... szoríts magadhoz... csókolj meg!

FIÚ Hagyj békén...

IBOLYA Azt mondtad, akit szeretsz... azt rendesen...

FIÚ De téged nem szeretlek...

IBOLYA Hazudsz! Az hiszed, nem érzem... *(Benyúl az inge alá)* Nézd, csupa lucok vagy... nekem nem tudsz hazudni... reszket mindened... *(Szétnyitja az inget, simogatja, harapdálja)* Meg fogsz halni, úgy kívánsz...

FIÚ Nem!... Engedj el! *(Erőszakosabban, durvábban)* Nem akarom... eressz el! – *(Próbál kiszabadulni a nő szorításából)*

IBOLYA *(hirtelen indulattal lelöki magáról)* Na, elég! Ebből elég!... Azt akarod, hogy menjek el?!

FIÚ Azt!

IBOLYA És soha többet ne jöjjek?

FIÚ Hozzám ne... Soha többet... Az apámhoz...

IBOLYA *(rákiált)* Hozzá nem jövök... mondtam már! – De esküszöm, hogy mindenkivel, érted... apádon kívül mindenkivel... Gyuszival is, rendőrrel is... ezt akarod?! Ezt akarod!

FIÚ Ne ordíts! Menjünk ki innen... kérlek... Mindjárt felébred!

Próbálja kifele húzni a lányt, ki, az ajtó fele – újra egymásba gabalyodnak, vadul ölelkezve bezuhannak a kis fekete kályha mögé. Ibinek sikerül letépnie, lecibálnia magukról a vastag téli göncöket, reped, hasad minden

IBOLYA Ne törődj vele... szoríts magadhoz... segíts... húzd már le.... tépd el, szedd már le!... hú... mekkora... látod, te bolond... És még te nem szeretsz... hát hazudsz... édesem, gyönyörűségem...

Az Apa közben felül, hallgatózik, mereszti a szemét a félhomályban

APA Józsi... te vagy?

Dermedt csend

Ki van ott?

Ibolya lassan előbújik a kályha mögül

IBOLYA Én... Ibike... visszajöttem... fáztam...

APA *(próbál felállni)* Józsi... hol?

IBOLYA Ott... az ágyban, nem?

APA *(gyanakodva odakotor a másik ágyon fekvő takarók, rongyok közé)* Nincs...

IBOLYA Akkor kiment... biztosan! Megnézem...

És ruháit felkapva máris kisuhan az ajtón. Süket, sötét csend

APA Józsi... itt vagy?

Felkel, odamegy a kapcsolóhoz, meggyújtja. Jön a sarok felé. Meglátja meztelen fiát a kályha mögött a földön, mozdulatlanul. Nézi a gyereket. Sokáig. Egyikük sem szól

FIÚ Ne nézzen így...

A Fiú feláll, féloldalasan, görnyedten, mint egy nyomorék – karjával próbálja takarni gerjedt ágyékát

APA Öltözz fel... Járunk egyet... *(Az ágyhoz megy, felveszi a nagykabátját, sapkáját.)*

A Fiú csak áll, görnyedten, némán – nem mozdul

APA Öltözz már...

IBOLYA *(benéz az ajtón – olyan rosszul hazudik, mint a gyerekek, magas hangon, hadarva)* Hát itt volt?... Én meg... mindenütt kerestem...

A Fiú nem mozdul

APA Így jössz?

IBOLYA Hova mennek?

APA Járunk egyet...

IBOLYA Most!? Hideg van... fene hideg... A szegény Dzsesszi is... *(Elhallgat, majd inkább csak magának)* Egészen behúzódott a házába... ott nyifog a sarokban... ki se lehet szedni... pedig az szokva van...

APA Kint megvárlak... *(Kimegy)*

IBOLYA *(suttogva a Fiúnak – szinte szűköl félelmében)* Ne menj, hallod... ne menj vele!

Az Apa benéz a szilánkos ablakon

APA Mi lesz?

A Fiú elindul kifelé – Ibolya utána szalad, az ajtóban elébe áll

IBOLYA Legalább egy kabátot, valamit... nesze, ez jó meleg... tollas... *(Ráteríti a vállára.)*

A Fiú felveszi, úgy a meztelenre, begombolja – Ibolya kiszalad, rohan az Apa után

Álljon meg! Jóska! Hallja!? *(Utoléri, megfogja a kabátját)* Fagyni fog... térdig ér a hó... sötét is van már... hova mennek?!

APA Menj vissza... csukd be az ajtót... mindjárt jövök.

IBOLYA *(visszamegy a házba – reszket az idegtől)* Mindjárt jön... jó vice! Mindjárt jön... én meg addig itt... az istenit! *(Bevágja az ajtót, hogy zeng. Kirohan)* Azért is... behozom a kutyát... legalább az ne nyifogjon nekem... Így ni! Bújj ide hozzám, kicsikém... bújj ide! Nem lesz semmi baj! *(Bebújik az ágyba, ringatja a kutyát, kétségbeesetten dúdol neki magában)*

A Fiú keresi az Apát

FIÚ Hol van?

APA Itt... karolj belém! Nagy a hó... majd bent az erdőben kisebb lesz... a fák között... oda nem tudja behordani a szél...

Lassan mennek. Egyik lépés a másik után. Egyre feszültebb a csend, a hallgatás

FIÚ *(hirtelen megáll)*

APA Mi van?

FIÚ *(kirántja a karját az Apából)* Menjen vissza... Nem kell elkísérjen... *(Elindul egyedül)*

Az Apa egy darabig áll – majd elindul utána, néhány lépésnyit lemaradva követi

FIÚ Minek jön?

APA Pár lépést csak... odáig... a patakig...

FIÚ Nem akarom, hogy tovább jöjjön... Menjen vissza!

APA Tessék! Menj csak... menj magad... *(Rohanva indul visszafelé, a Fiú is tovább botorkál. Feltámad a szél, süvítve csapkodja arcukba a havat)*

Az Apa megáll. A Fiú után kiált, élesen, mint a jég

APA Egy szavad se lehet! Hány évig hurcoltalak magammal.... etettelek, mindenhova vittelek... ha csúfoltak, megvédtetek... így volt?!

FIÚ Én is magát!

APA Akkor kvittek vagyunk... Egy rossz szavad nem lehet... *(Hallgatózik)* Hallod!? Egy szavad se!

FIÚ Szóltam én!?... Menjen vissza.... Miért nem megy már?!

APA Visszamegyek én, ne félj!

Megfordul. Szinte rohan a házig. Ledobja magáról a sapkát, kabátot, inget – testéből dől az izzadság, a gőz

IBOLYA *(riadtan behúzódik a takaró alá)*

APA *(Nézi a vedret) A fenébe! Ez is befagyott... hol a fejsze? (Észreveszi a kutyát, kidobja) Pusztulj te is a pokolba... (Feltöri a jeget, vizet tölt, mosakszik)*

A Fíú néhány lépést megy, megáll, letérdel, összehúzza magát – egyre jobban fázik a meztelenre vett tollasban. Ringatja magát, s remegő, érzéketlen ajakkal rebegi, hadarja – mintha a szavak melegítenék

FIÚ Én istenem, jó istenem... most az egyszer segíts nekem... ölelj meg, ha vagy, melegíts ha vagy... lehelj rám, borulj rám, bocsáss álmod rám... altass el, ringass el, ne hagyj soká szenvednem... irgalom, irgalom, én édes istenem... *(Összekucorodik, karjaival átöleli magát)*... én istenem jó istenem, most az egyszer segíts nekem... takarj be, havazz be... irgalmaddal boríts be... vedd el az életem, vágd el lélegzetem... ne kínozz, ne gyötörj... ha faggyal ölsz, gyorsan ölj... ne hagyj el, ne hagyj el... ne hagyj soká szenvednem... *(És újra, meg újra. Az Úrtól, vagy a közelgő haláltól egyre csitul, csendesedik a fohász. A testet ölelő karok görcse enged, a Fíú szép lassan elnyúlik a földön. Már szinte csak magának mondja a szavakat, mintha altatná magát.)*

Az Apa közben befejezte a mosakodást, az ágy szélén ül, egy törölközővel dörzsöli magát

IBOLYA És... a Joci?

APA Elment...

IBOLYA Hova?

APA Arra... az irtás fele...

IBOLYA Hogyhogy az irtás felé... Hova ment?

APA Elég!

IBOLYA *(nyüszít)* Legalább egy takarót vagy valamit...

APA Ne menj sehova... még meghülsz nekem a végén... *(Elveszi tőle a takarót)* Tégy tüzet... nehéz éjszaka lesz... még... tegyél rá... még... ne sajnáld...

Ibi kétségbeesetten tömi, dobálja a hasábokat a zörgő kályhába.

Az Apa meztelen felsőtesttel ül az ágyon. Lassan hullni kezd a házban a hó.

A Fíú némán fekszik amott, s nem mozdul.

s ö t é t